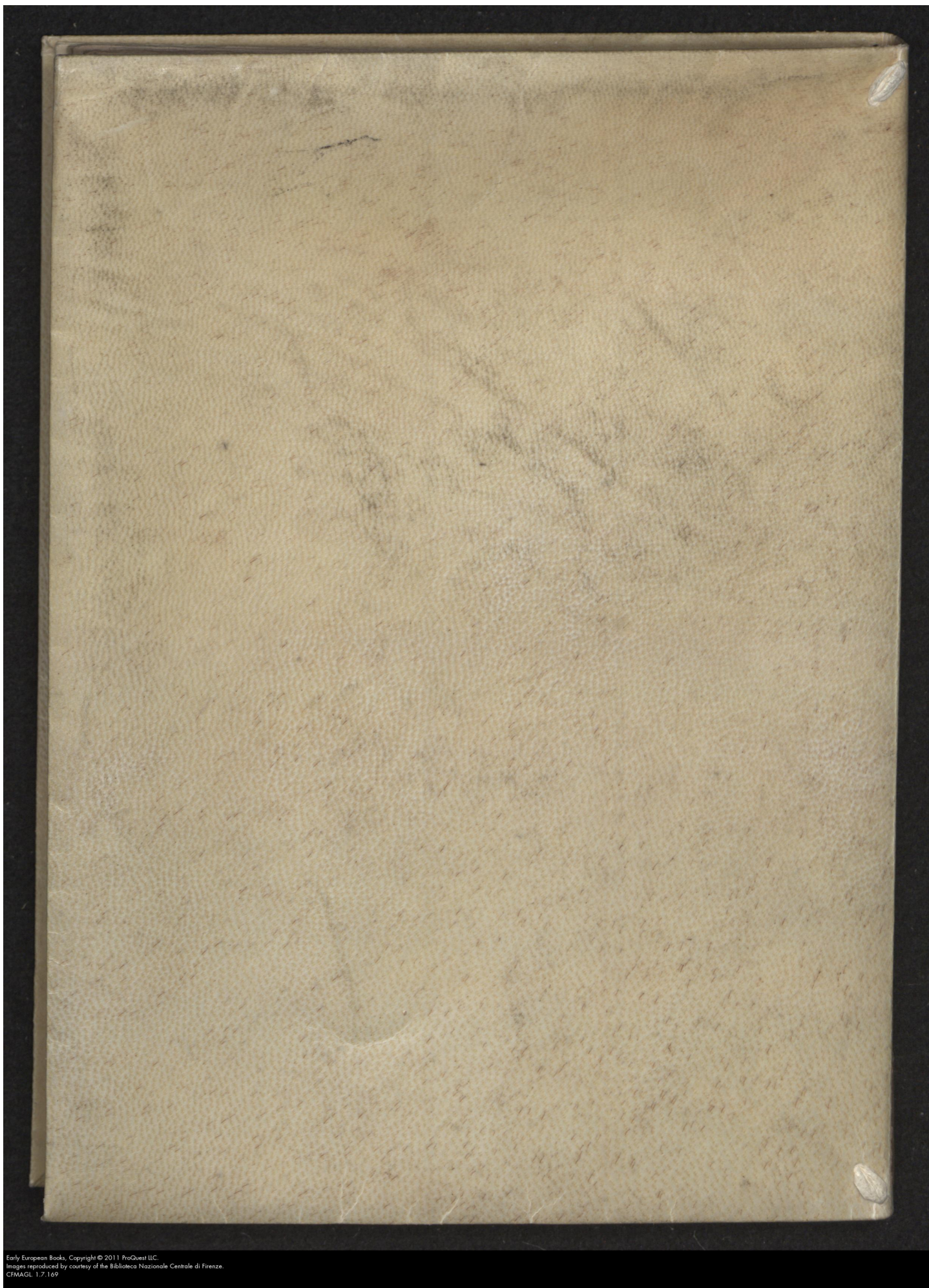

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CINACL 1.7.169

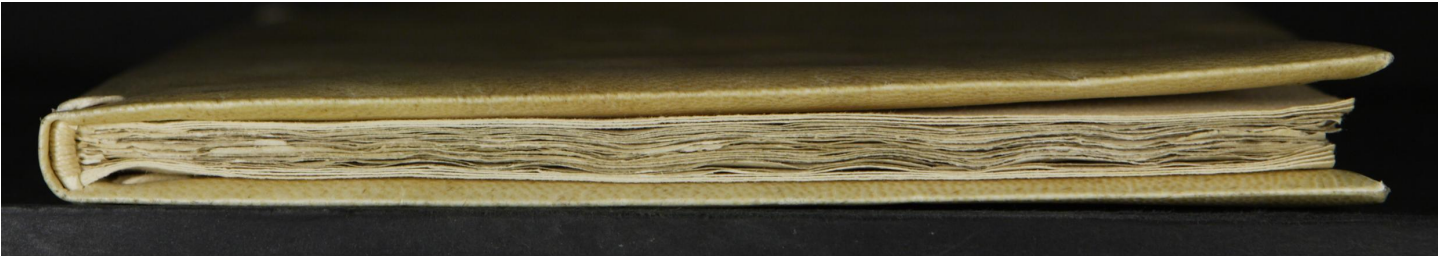

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.169

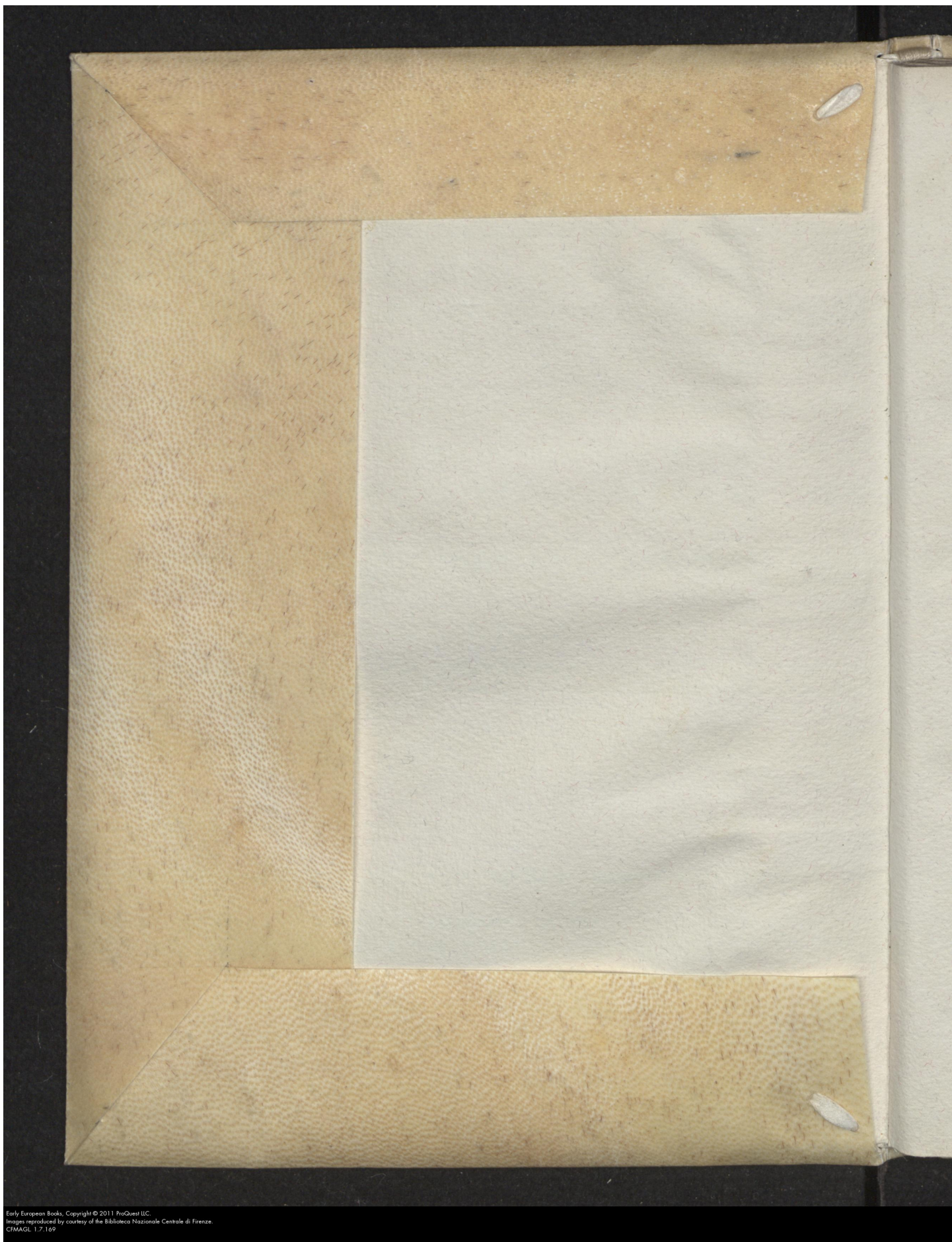

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.169

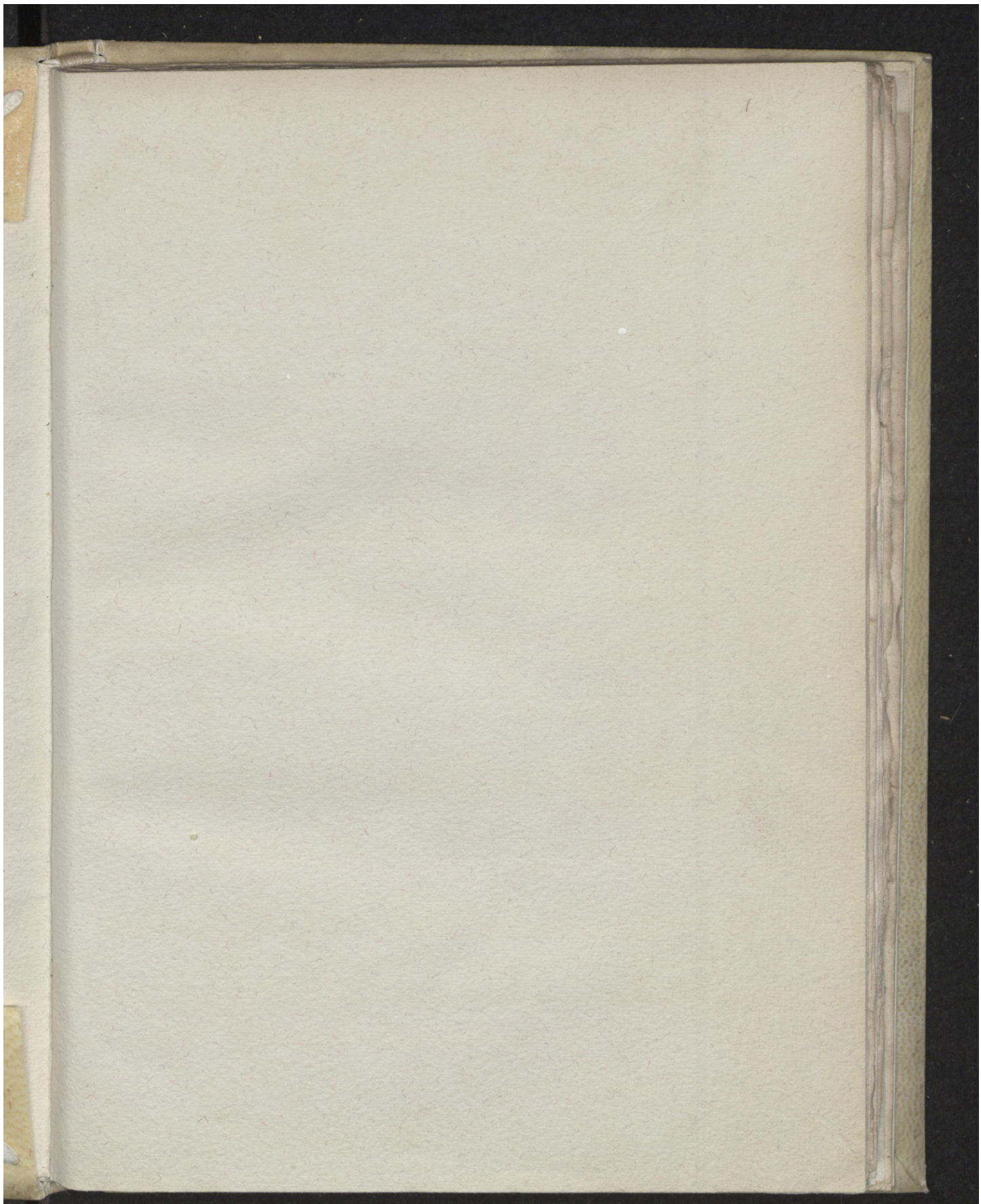

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.169

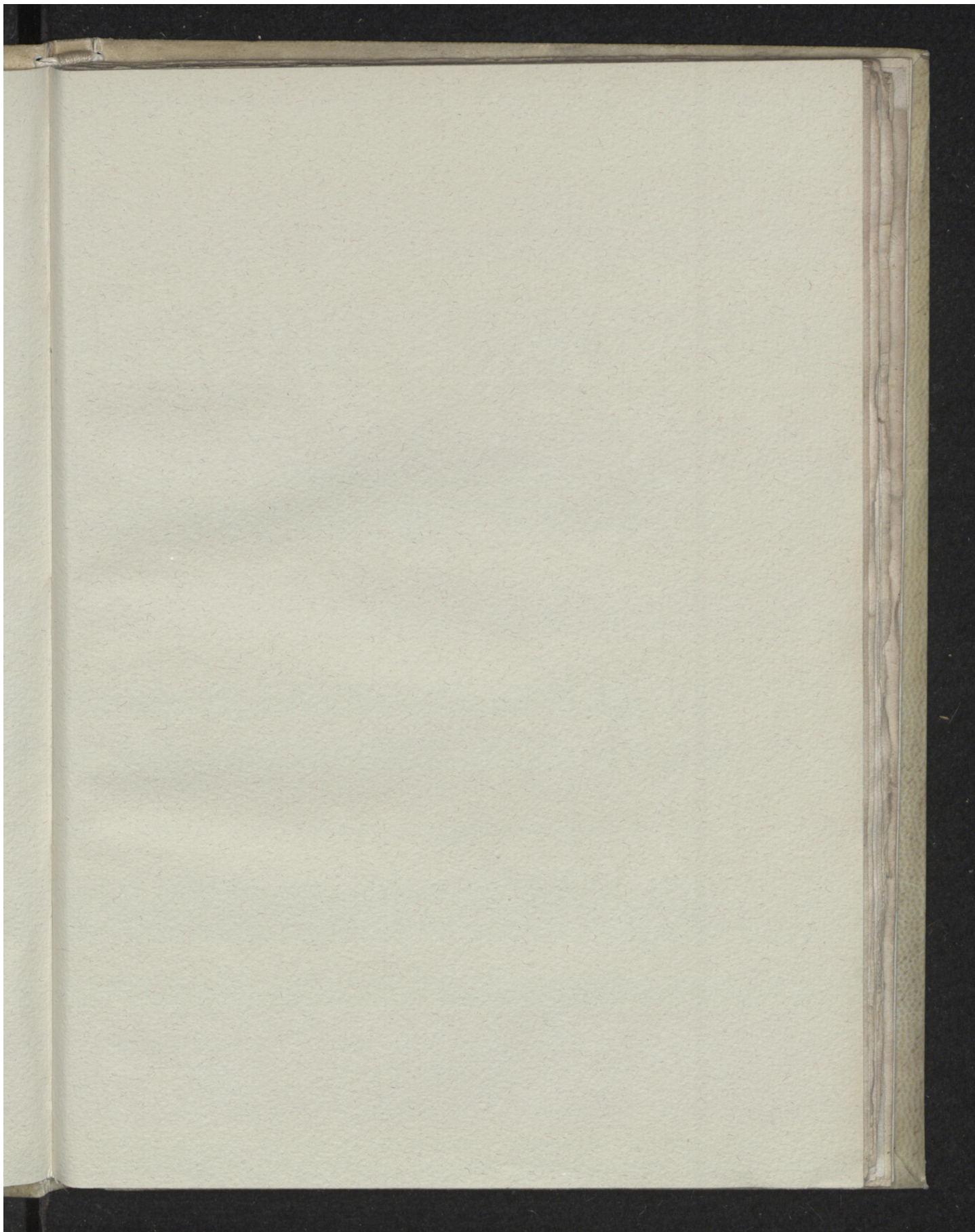

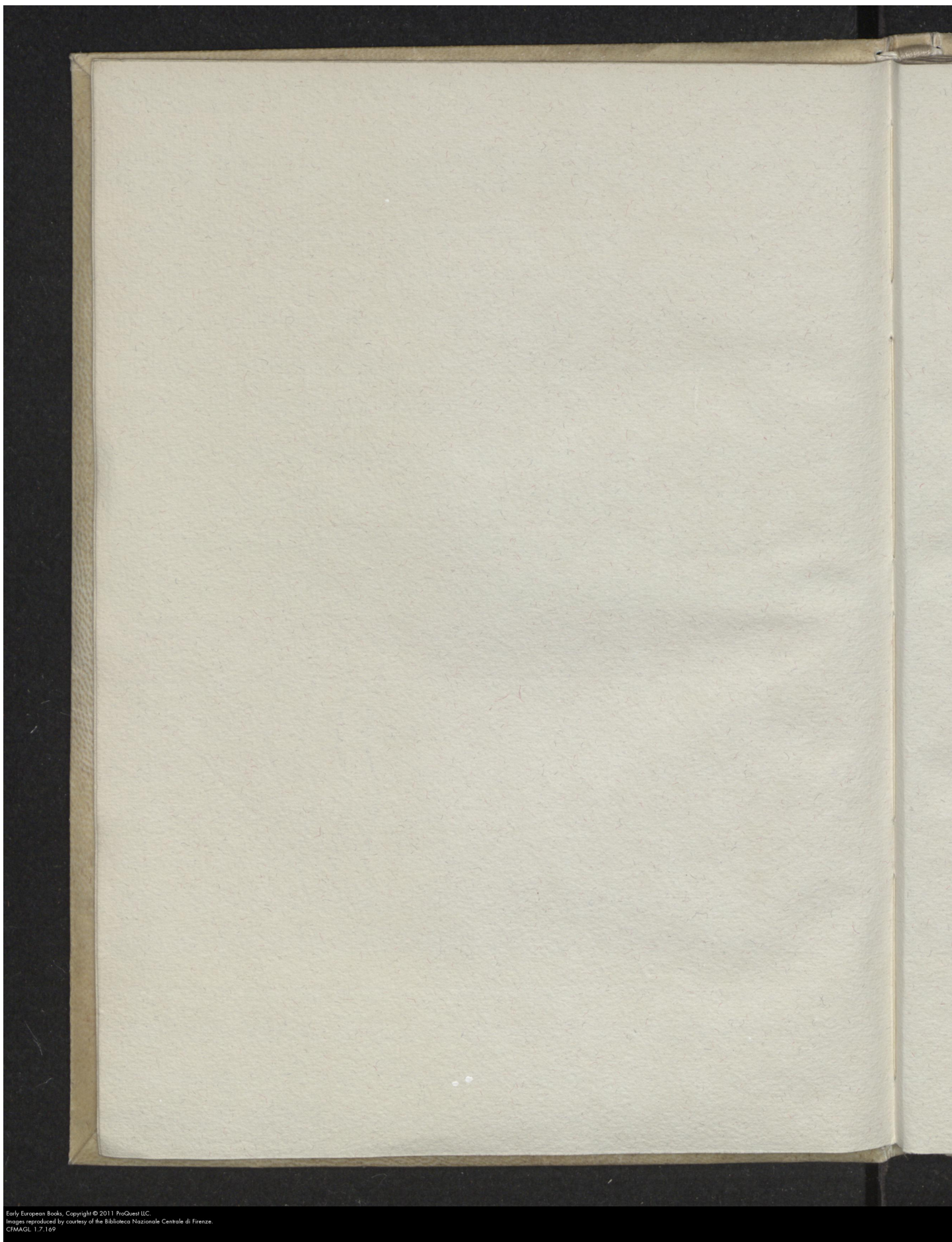

1.7.16g

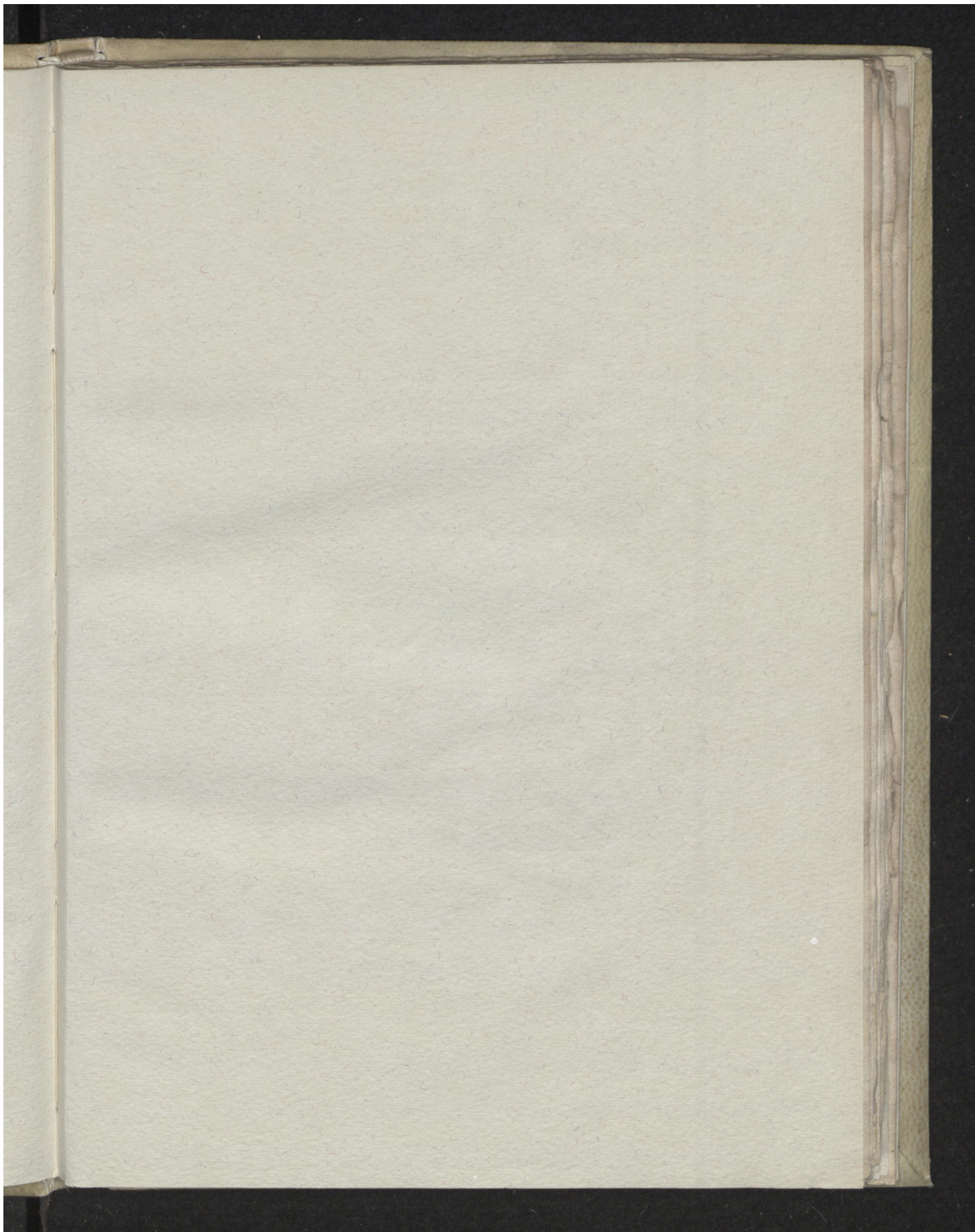

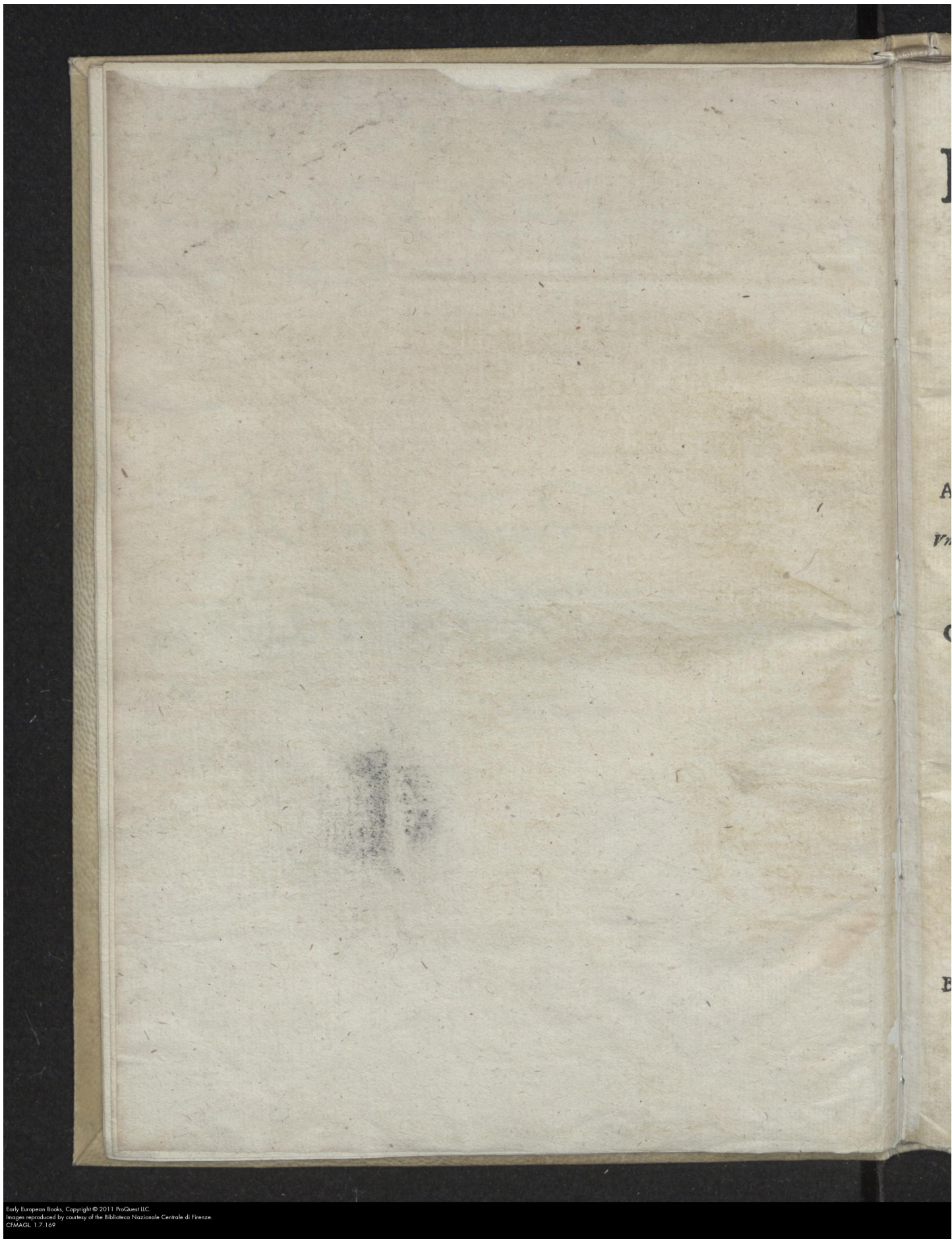

1-7-169

XI
Enim MON
TAN Ephemer
Laurberg

EPHEMERIS LANSBERGIANA

Ad longitudinem Almæ Studiorum
Matris Bononiæ

Ad Annum 1666. nuperrimè supputata

A Geminiano Montanario I. V. D. Mutinense

Bononien. Archigymnasij Mathematicarum Scientiarum publico Professore.

Addita in fine Ephemeride motus Solis eiusdem Anni ex Tabulis Excellentiss.
D. Io. Dominici Cassini eiusdem Archigymn. Astronomi,

*Vnà cum eiusdem D. Cassini Epistola responsiva ad Authorem, multa de eius Solari
hypothesi, & refractionum doctrina, ad dubia A. R. P. Io: Baptiste Riccioli
tollenda, continente.*

Ad Illustriss. & Reuerendiss. D.D. Abbatem

CAROLVM ANTONIVM DE SANCTO PETRO

Patritium Bononiensem, I. V. D. Collegiatum.

BONONIÆ, Ex Typographia Ferroniana. Superiorum consensu.

FERRELL
JANISBERGIANA

Mater honoris

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

Ad Annum 1666. superius impetratum

ILLVSTRISIME.

Ac Reuerendissime Domine.

*Q*uod in Deorum Sacrificijs consuevit Antiquitas, ea scilicet, quæ numini offerenda erant, præstando libare, id ego quoque ad tua Magnanimitatis Aram Illustrissime, ac Reuerendissime Abbas nunc exequor; Quod enim, etsi virium mearum tenuitati magis, quam meritorum tuorum numero par, Obseruantia mea Sacrificium dudum mente deuoueram, Ephemeridum scilicet ad plures annos volumen; unica tantum venturi anni Ephemeride ex nunc tuo Numini libo; meq; felicissimè litaturum satis suadet innata tibi clementia illa, qua me, mea-que studia liberalissima protectione iamdiu promouere non cessas. Oro igitur benigno excipias vultu quaecumq; hoc obsequentissimi erga Te animi mei monumentum, quo me tibi æternum deuinctissimum, atque addictissimum obtestor. Vale diu summum Patriæ decus, Virtutisque præsidium.

Bononia Idibus Decembris 1665.

Illustriss. & Reuerendiss. D. T.

Humilliss. atq; Obstrictiss. Cliens
Geminianus Montanarius.

LECTORI BENEVOLO.

Iraberis fortasse (*Amice Lector*) unicam tantum futuri anni Ephemeridem à me tibi exhiberi, eamq; ex Lansbergianis illis depromptam Tabulis, quas Illustriss. olim, & Excellentiss. D. Marchio Cornelius Maluasia, recolenda memoria, etsi ad quinquennium adhibuit, attamen Cælo haud quaquam respondentes ex observatis suis pronunciauit; huius autem instituti meirationem tibi reddere non abs re fore existimo. Constitueram scilicet ad plures annos eas supputare, & quidem exactiore methodo, quam hucusq; factum fuerit; unumquemque scilicet planetam ex ijs tabulis, quæ observationibus eiusdem D. Marchionis Maluasie, meis, aliorumq; circa hæc tempora, magis conuenirent, excerpere; idque fretus exemplo ipsius D. Maluasie, qui ante obitum, me etiam cooperante, illas ad quindecim annos proxime sequentes inchoauerat, instituta prius comparatione plurium ex suis observationibus cum Tabulis Astronomorum, ex qua deprehenderat Saturnum, & Iouem ex Lansbergio observata intra unum, aut alterum minutum ferè tunc exhibere, cum in ijs calculandis non ipsius Lansbergij Solarem motum medium, sed Excelentiss. D. Cassini nostri motum verum adhiberet, sicque Martem ex Rudolphinis depromptum, alias non valde à vero aberrantem, prout & duos etiam inferiores, motu Solis Cassiniano attemperatos veritati magis accedere, Solem vero, & Lunam ab ipsis Cassinianis Tabulis, (quas ideo libenter ille communicauerat) intra omnem observationis scrupulum Cælo concordēs esse. Hac igitur ratione decreueram eas calculare, sed quod alleviando operis labori diu perquisivi, spem, & tempus frustraui, scripta enim huc pertinentia ab eodem Domino Maluasie imperfecta relicta, incassum hucusq; exoptavi ab illius Hærede usufructuaria, debitum tanto Equiti honorem, & pro opere splendidissime inchoato, & pro tot erga Cælum, & Astronomicas scientias, imo, & erga me ipsum innumerabilibus meritis, non ingrato obsequio redditurus. Interim verò effluxerat totus ferè Annus iste, cum desperata omnino res coegit ad eos rursus inchoandos labores animum appellere; sed neque tempus suppetebat ad unum saltem annum ea forma confestim exhibendum, quare satius duxi interim Lansbergianam ad annum unicum fenoris potius, quam arrhe loco tibi offerre, ut eo prætercurrente possem ad alias plures, & quidem iuxta optatam methodum eas concinnare, quod ut libentius ferre possis Cassinianū etiam Solis motum seorsim addidi quo tutius, & Celestes figuras, & alia quibus tibi usu veniat si malles expedire valeres.

Verum ne quis forte Lansbergianæ Hypotheseos minus gnarus, me ideo damnet, quod nudo alicuius Planeta calculo ad normam præceptorum Lansbergij, motus

V.
Mot. Diurn. Solis
inter Dies.

Dies.	Iulij	Aug.
21	57 9	
22	57 55	
23	57 24	
24	57 9	
25	57 9	
26	57 9	
27	57 9	
28	57 50	
29	57 29	
30	57 9	
31	57 10	
Prim.	57 46	
2	57 32	
3	57 9	
4	57 9	
5	57 49	
6	57 35	
7	57 9	
8	57 41	
9	57 39	
10	57 37	
11	57 42	
12	57 36	
13		

parari poterunt eorum motus probe ordinati: Ne quis vero secundorum omissionem in prosthaphæresibus putet paucifaciendam, ostendi poterit, quatenus ad sex minuta, & ultra errores possint alicubi extendi. Sit enim ex gr. Anomalia centri Martis sex. 0. 14. ut est circa diem 5. Februarij 1666. erunt scrupula proportionalia .0. ex Tabulis, quare nulla ratio excessus erit habenda in Prosthaphæresi orbis, sed quia reuera adhibito calculo Trigonometrico, tali anomalia competunt scrupula secunda 26. quæ a Lansbergio ommittuntur, quia semiminutum non transcendunt, si Anomaliam orbis habueris, ut est tunc temporis sex. 2. gr. 36. circiter, cui competit excessus gr. 13. 14. erit sumenda de tali excessu proportio debita illis 26. nempe minuta 5. 44. & tantundem erit augenda Prosthaphæresis orbis, quæ cum sit additua dabit locum Martis sex minutis ulteriores, quam dedisset, ijs secundis posthabitis; Quod si rursus habeas Anomaliam Cætri sex. 0. 16. cui ex tabulis debetur scrupulus integer proportionalis, sit vero Anomalia Orbis sex. 2. 37. cui cõpetit excessus gr. 13. 16. imò gr. 13. 15. 48. erit proportio ex eo debita uni scrupulo, minutorum 13. 16. sed quia reuera non est scrupulus integer, sed pro integro assumptus à Lansbergio, quia cum sit 32. excedit semiscrupulum, si pro eo accipias partem proportionalem excessus debitam 32. tantum, erit ea minutorum 7. 4. & sic locum Martis exhibebit calculus citiorem sex minutis, quam alias; quantum scilicet minor obinde enadet Orbis Prosthaphæresis.

Quid igitur, si præter scrupula proportionalia, etiam ipse Prosthaphæreses ad minuta, & secunda sint redactæ? Et hinc patet quomodo ex omissione talium secundorum, dictum calculanti planetarum motus, nunc ante, nunc retrò trahantur eorum loca, motusq; diurni irregularissimi proueniant, contra primum omnium Astronomorū Axioma. Planetarum motus, etsi irregulares nobis appareant, regulares tamen esse, & irregularitates eas regulariter, ac ordinatim procedere: Ridiculū vero planè est medios motus ad scrupula usq; tertia illū supputare, qui postea tā pingui minerva equationes desumere voluerit.

At sicuti Ephemeridis illius discrepantiam à meis calculis non omnem inde ita prouenire crediderim, quin alicubi, & in eadem calculi ratione habenda, errores incurrerit author, præsertim in motibus Martis à Decembris Die 12. ad finem, & alibi sæpe; sicuti in Eclipsi Lunari omissa, & in solari, ubi (propter aequationem dierū

naturalium perperam adhibitam; æquationem vero temporis in Luna quæ omitten-
da erat pariter ingestam, tum propter prauam constitutionem temporis inter veram,
& apparentem synodum, aliaque multa) ortus est error temporis in Eclipsi, per quæ
aberrant etiam Parallaxes, quantitas obumbrationis solis, & alia; ita non inficior
humanum esse errare, & præsertim in huiusmodi calculis, quibus recte habendis, non
pura cognitio Arithmetica, sed ratioque, qua ipsa tabula constructa sunt, & sic Theo-
riæ Planetarum, imò totius Astronomiæ necessaria est; quibus adminiculis, qui etiã
omnino instructi sunt, non ideo aliquando lapsus calami effugiunt, tametsi Theori-
ca cognitio ad detegendos, & purgandos errores, quam maximè iuuat; qui tamen si
& in meis calculis alicubi irrepsert, quod (quantum unius mensis intercapedo pu-
blicis priuatisq; lectionibus interrupti concessit) euitare sategi te illorum Iudicem,
Lector, non rigorosum, sed beneuolum statuo; animum interea ad maiora, tibi; for-
tè gratiora, etiam præter Ephemerides, propediem absoluenda conuertens. Vale.

Præcipua Errata in Epistolis

Pag. num.	III. Humilliss.
35 lin. 27	Semidiametri Terræ.
38 22	ad eorum
41 23	cum ex maximis
44 1	comperimur
49 4	eorum dissidia
52 2	Tropicum. Hic

Corrige.

Humillim.
Altitudinis aeris
ad eorum
cum & maximis
comperimus
eorum dissidium
Tropicum hic

Pag. X. Typus Lunaris Eclipsis debuit inuerti cum Luna ad Boream

VIII
E P H E M E R I S
LANSBERGIANA.

Ad Annum à Creatione Mundi 5616.

A Natiuitate Domini 1666.

A Correptione Gregoriana 84.

Secundum post Bisextilem.

	G.	l	ll		
Loca Apogæorum ex Lansbergio	♄ 27	20	13	→	Aureus numerus 14
	♃ 4	14	10	↯	Cyclus Solaris 23
	♂ 26	58	55	♂	Epacta 24
	☼ 8	24	50	☼	Indictio Romana 4
	♀ 2	24	29	☿	Littera Dominicalis C
	♁ 0	31	3	→	

*Festa Mobilia iuxta ritum S. R. E.
& Kalendarium Gregorianum.*

Septuagesima	21. Februarij.
Dies Cinerum	10. Martij.
Pascha	25. Aprilis.
Rogationes	31. Maij.
Ascensio Domini	3. Iunij.
Pentecostes	13. Iunij.
Corpus Christi	24. Iunij.
Aduentus Domini	28. Nouembris.

Quattuor Tempora.

Martij	17	19	20
Iunij	16	18	19
Septembris	15	17	18
Decembris	15	17	18

Ex

Ex Quattuor Eclipsibus, quæ hoc Anno in Orbe contingent,
duæ tantum hîc Bononiæ spectabuntur.

Prima siquidem Luna erit Die 16. Iunij hora 8. 2 P. M. tempore equali, sed tempore apparente hora 8. 9. Sole tunc in gr. 25. 3' 6. Luna vero in pari graduum numero Sagittarij versantibus, quo tempore erit Semidiameter Luna apparens 16. 45. semidiameter Vmbra Terra equata 43. 26. summa semidiametrorum 60. 11. Latitudo Luna 54. 0. Ergo scrupula deficientia 6. 16. adeoque digiti Ecliptici 2. 13. scrupula incidentia 26. 33. Ergo tempus incidentia 51. & Tota duratio hor. 1. 42.

Erit igitur Initium Eclipsis	hora 7.	18.	P. M.
	hora 0.	21.	Ante Solis Occasum.
Medium	hora 8.	9.	P. M.
	hora 0.	30.	Post Solis Occasum.
Finis	hora 9.	0.	P. M.
	hora 1.	21.	Post Solis Occasum.

Erit vero Observatione digna Eclipsis ista, propterea quod orietur Luna iam incæpta obumbrari, quia vero medium Eclipsis non valde post Solis occasum contingit, poterit fortasse ob Refractiones ipsa Luminaria attollentes, conspici uterque planeta vno tempore supra Horizontem, & quidem Luna adhuc laborans.

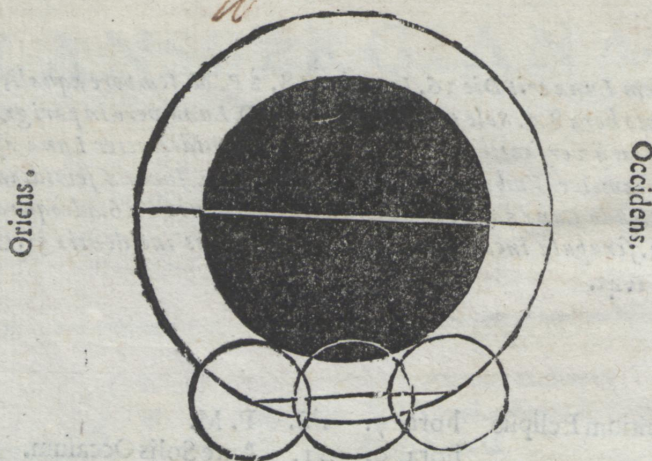

TYPVS LVNARIS ECLIPSIS.

Septentrio.

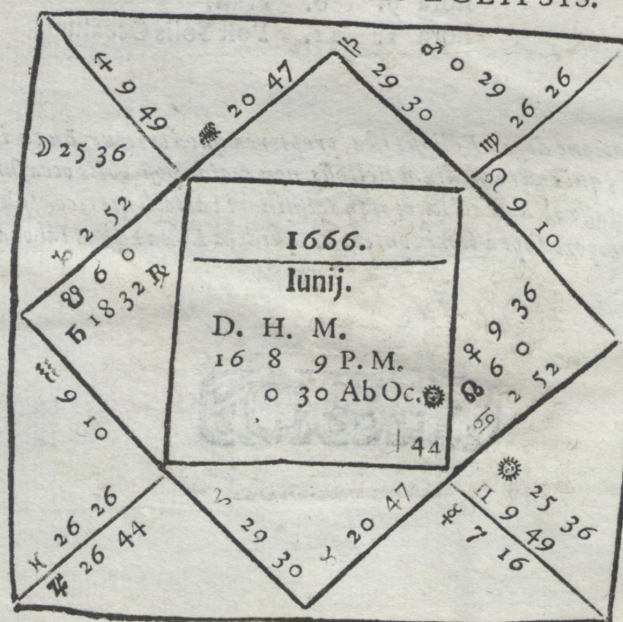
Septentrio.
Typus est iurens

Occidens.

Meridies.

FIGVRA LVNARIS ECLIPSIS.

Iunij.

D. H. M.

16 8 9 P. M.

o 30 Ab Oc.

Oc.

2

44

✓

2

100

Secunda verò Eclipsis, qua erit Solis, observabitur die prima Iulij, hora 20. 31. P. M. seu die 2. hora 3. 29: Antè meridiem tempore equali, sed hor. 3. 25. A. M. Tēpore apparenti, tunc enim vera Luminarium coniunctio celebrabitur in gr. 10. 21. Er̄it verò Parallaxis longitudinis D. a Sole 32. 53. Motus horarius D. a ☉ verus 30. 30. apparens 24. 2. Sol erit in Quadrante Orientali, ideoq; coniunctio appa-rens antecedit veram hor. 1. 20. Et sic spectabitur antè meridiem hor. 4. 45. Quo tempore Parallaxis longitudinis D. a Sole 39. 44. Parallaxis latitudinis D. a Sole 29. 1. Latitudo vera Lune sub apparente synodo 23. 36. Bor. ergo latitudo visa 5. 25. Austr. Semidiameter Solis apparens 16. 47. semidiameter D. 16. 19. ag-gregatum semidiametrorum 33. 6. scrupula vero deficientia 27. 41. quamobrem obscurabuntur Solaris disci, digiti 9. 54. Serupula incidentia erunt 32. 37. ideo-que tempus incidentia h. 1. 9. Tempus vero emersionis h. 1. 16. adeoque tota du-ratio h. 2. 25. Vera latitudo ad initium Eclipsis gr. 0. 20. 28. Bor. Visa gr. 0. 12. 44. Austr. Vera latitudo ad finem gr. 0. 26. 38. Bor. Visa gr. 0. 1. 23. Bor.

Spectabuntur ergo Eclipsis.	{	Initium H. 18. 6. P. M. diei 1. H. 10. 27. Hor. diei 2.
		Medium H. 19. 15. P. M. H. 11. 36. Horol.
		Finis H. 20. 31. P. M. H. 12. 52. Horol.

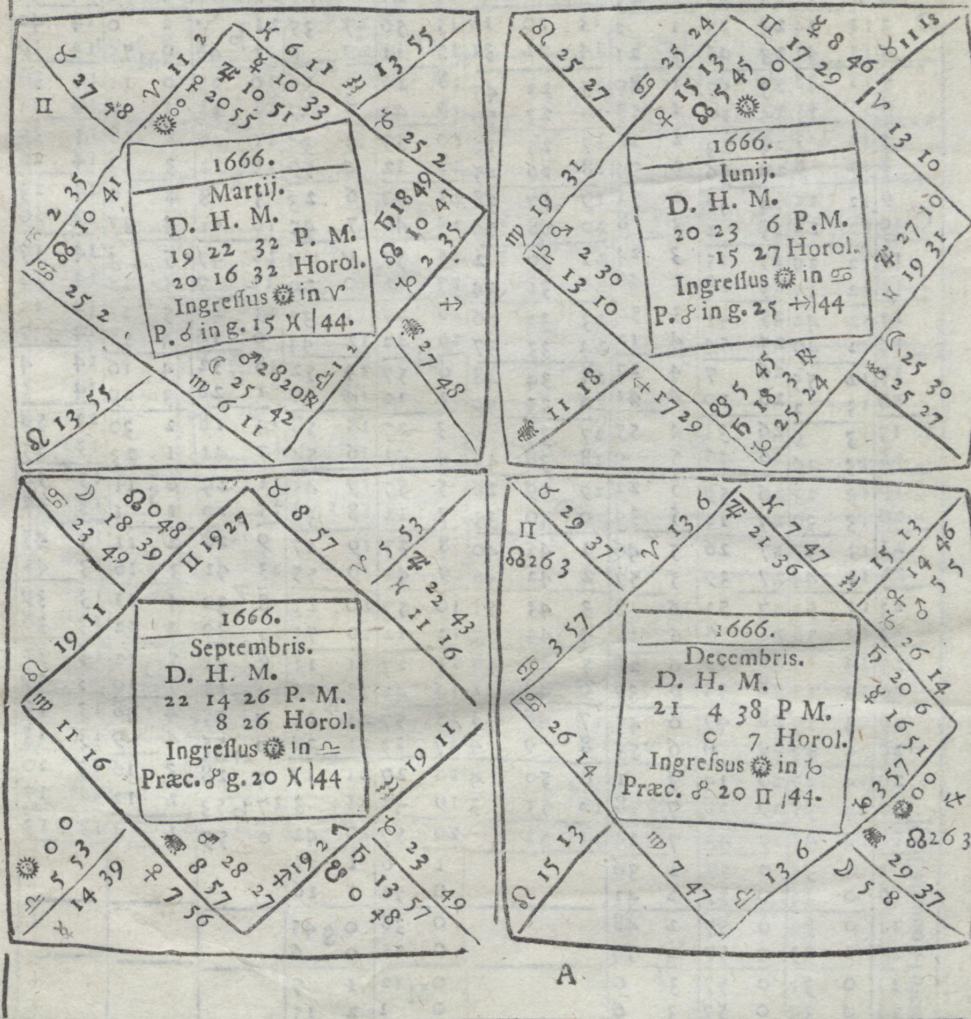

Figura Cæli ingressuum Solis in puncta
Æquinoctialia, & Solstitialia.

A

2 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM																			
Dies	S. D. M. D.				S. A.					S. D. M. A.					S. D.				
	M.	G.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	ll.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.		M.	
1	11	20	23	9	0	24	11	17	46	13	26	24	24	24	17	3	59	14	49
2	11	27	23	21	0	43	12	19	1	14	41	26	0	7	58	3	2	14	46
C 3	11	34	23	33	1	2	13	20	16	15	56	27	35	21	4	2	0	14	43
4	11	41	23	45	1	21	14	21	31	17	11	29	8	3	48	0	M 55	14	39
5	11	48	23	57	1	40	15	22	45	18	26	0	39	16	23	0	11	14	36
6	11	55	24	10	1	58	16	23	59	19	42	2	7	28	55	1	6	14	33
7	12	1	24	23	2	16	17	25	12	20	57	3	34	11	18	2	18	14	30
8	12	8	24	36	2	34	18	26	25	22	12	4	59	23	22	3	13	14	26
9	12	15	24	49	2	51	19	27	38	23	27	6	23	5	8	4	0	14	23
C 10	12	22	25	2	3	8	20	28	50	24	42	7	45	16	51	4	37	14	20
11	12	29	25	15	3	24	21	30	2	25	57	9	4	28	47	5	3	14	17
12	12	35	25	28	3	40	22	31	14	27	12	10	20	11	7	5	A 16	14	14
13	12	42	25	41	3	56	23	32	26	28	27	11	33	23	40	5	11	14	11
14	12	49	25	54	4	12	24	33	37	29	42	12	44	6	16	4	51	14	7
15	12	55	26	7	4	27	25	34	48	0	57	13	52	18	52	4	16	14	4
16	13	2	26	20	4	41	26	35	59	2	12	14	57	1	28	3	29	14	1
C 17	13	9	26	33	4	55	27	37	9	3	27	15	58	14	18	2	30	13	58
18	13	16	26	46	5	9	28	38	18	4	42	16	54	27	41	1	23	13	55
19	13	23	26	59	5	22	29	39	26	5	57	17	45	11	24	0	S 11	13	52
20	13	30	27	13	5	34	0	40	33	7	12	18	33	25	20	1	1	13	48
21	13	37	27	26	5	46	1	41	40	8	27	19	17	9	28	2	11	13	45
22	13	44	27	39	5	57	2	42	46	9	42	19	55	23	42	3	16	13	43
23	13	51	27	52	6	8	3	43	51	10	57	20	27	8	30	4	11	13	39
C 24	13	58	28	6	6	18	4	44	55	12	12	20	53	23	39	4	52	13	36
25	14	5	28	19	6	28	5	45	58	13	27	21	13	8	41	5	D 12	13	32
26	14	11	28	33	6	37	6	47	1	14	42	21	28	23	15	5	10	13	29
27	14	17	28	47	6	45	7	48	3	15	57	21	27	7	15	4	48	13	26
28	14	23	29	0	6	53	8	49	4	17	12	21	24	20	55	4	9	13	23
29	14	29	29	14	7	1	9	50	4	18	27	21	17	4	28	3	16	13	20
30	14	35	29	28	7	8	10	51	3	19	42	21	3	17	53	2	12	13	17
C 31	14	41	29	42	7	14	11	52	1	20	57	20	42	0	53	1	4	13	13
Latitudo diei	1	0	34	0	57	2	36				6	1	35						
	6	0	34	0	57	2	42				52	1	16						
	11	0	34	0	57	2	48				38	0	45						
	16	0	33	0	57	2	54				25	0	6						
	21	0	33	0	57	3	0				12	1	7						
	26	0	33	0	57	3	6				M 1	2	15						

Latitudo addicim

Ianuarius.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

3

	Occid.		Occid.		Orient.		Orient.		Occid.		Aspectus Planetarum mutui
	☿	♄	♃	♅	♂	☼	♀	♁	♂	♂	
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	
1					11	* 0			0	* 14	☿ h.o. 53 ☿ Apog. Epic.
2	Orient.						13	♂ 38			
3			4	* 44	19	□ 18					
4	15	♂ 8				21	♂ 52				☿ ☿ h.20.34.
5						A. X. I					♂ ☿ Δ h.20.55.
6					6	Δ 3			7	♂ 0	
7							21	* 24			♂ Apog. Eccentr.
8		2	♂ 32								
9	14	* 42					7	* 58	17	□ 38	☿ ♀ * h.7.43. ☿ Apog.
10									22	* 27	
11					9	♂ 11					
12	2	□ 50					23	□ 44			
13			3	* 54			A. O. 8.	10	Δ 6		
14	12	Δ 34							15	□ 50	
15			14	□ 4			13	Δ 59			
16					6	Δ 9					
17			22	Δ 18					3	Δ 13	
18					13	□ 16		13	♂ 10		♂ ♀ □ h.10.27.
19	3	♂ 26									☿ ☿ h.4.14.
20					17	* 38	9	♂ 46			
21							A. O. 2.		17	♂ 20	
22		6	♂ 30								
23	8	Δ 33						4	□ 12		
24					20	♂ 25	19	Δ 0			☿ Perig.
25	8	□ 56						10	□ 24	21	Δ 0 ☿ ♀ 13 14 ☿ Δ 19.23
26			9	Δ 14							
27	12	* 26					1	□ 4	16	* 48	
28			14	□ 32			A. II 22		0	□ 52	
29					4	* 39	10	* 22			
30			21	* 46					5	* 42	
31					12	□ 11					☿ ☿ h.23.30.

A 2

4 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.

S. D. M. D. S. A.				M. D. S. A.				M. D. S. A.							
♂		♀		♂		♀		♂		♀		♂		♀	
♂		♀		♂		♀		♂		♀		♂		♀	
Dies	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	14	47	29	55	7	19	12	52	59	22	12	20	12	13	28
2	4	53	0	9	7	24	13	53	55	23	27	19	35	25	41
3	4	59	0	23	7	28	14	54	50	24	43	18	51	7	49
4	5	5	0	37	7	32	15	55	43	25	58	18	2	19	56
5	15	11	0	50	7	35	16	56	35	27	13	17	12	2	2
6	15	17	1	4	7	37	17	57	25	28	28	16	14	13	55
C 7	15	23	1	18	7	38	18	58	13	29	44	15	14	25	32
8	15	29	1	32	7	39	19	59	0	1	0	14	15	7	8
9	15	35	1	46	7	38	20	59	45	2	15	13	16	18	52
C 10	15	41	2	0	7	36	22	0	28	3	31	12	18	1	4
11	15	47	2	14	7	33	23	1	10	4	46	11	22	13	38
12	15	53	2	28	7	30	24	1	50	6	1	10	30	26	26
13	15	59	2	42	7	27	25	2	28	7	16	9	44	9	18
C 14	16	5	2	56	7	22	26	3	4	8	31	9	5	22	21
15	16	11	3	10	7	17	27	3	38	9	46	8	32	5	45
16	16	17	3	24	7	12	28	4	10	11	1	8	5	19	40
17	16	23	3	38	7	5	29	4	41	12	16	7	46	4	0
18	16	29	3	52	6	58	0	4	10	13	31	7	36	18	26
19	16	35	4	6	6	51	1	5	37	14	46	7	29	2	55
20	16	41	4	20	6	43	2	6	2	16	1	7	33	17	38
C 21	16	47	4	34	6	34	3	6	25	17	16	7	41	2	37
22	16	52	4	48	6	25	4	6	47	18	31	8	0	17	46
23	16	57	5	2	6	15	5	7	7	19	46	8	22	2	44
24	17	2	5	16	6	4	6	7	25	21	1	8	50	17	10
25	17	7	5	30	5	53	7	7	41	22	16	9	27	1	2
26	17	12	5	44	5	41	8	7	55	23	31	10	11	14	31
27	17	17	5	58	5	28	9	8	8	24	46	10	59	27	42
C 28	17	22	6	12	5	15	10	8	19	26	1	11	52	10	38
Latitudo ad diem															
1	0	32	0	57	3	14	0	17	3	33	0	17	3	33	
6	0	32	0	57	3	19	0	31	4	D 4	0	31	4		
11	0	32	0	57	3	25	0	43	3	51	0	43	3	51	
16	0	32	0	57	3	31	0	54	2	59	0	54	2	59	
21	0	32	0	57	3	36	1	4	1	50	1	4	1	50	
26	0	32	0	58	3	38	1	12	0	18	1	12	0	18	

Februarius.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

5

	Orient.		Occid.		Orient.				Orient.		Occid.		Aspe&us Planetarum mutui
	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	♂	♀	
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	
1	2	♂ 36							19	♂ 6			
2					23	Δ 20							
3							15	♂ 20			20	♂ 26	
4			21	♂ 35			A. 15	♂					♂ ♀ h.3.2.
5											Orient.	♀ Perig.Epic.	
6	2	* 52											♂ Apog.
7									9	* 44			
8	17	□ 12			1	♂ 4					13	* 24	
9							4	* 36					
10			1	* 48					5	□ 14	19	□ 52	
11	4	Δ 5					19	□ 8					♂ ♀ Δ h.3.0.
12			11	□ 28	20	Δ 33	A. 28	♂	19	Δ 46			♀ ♀ Δ h.7.33.
13											0	Δ 45	♂ ♀ h.1.29.
14			19	Δ 19			7	Δ 12					
15	18	♂ 6			2	□ 37							
16													
17					5	* 6			15	♂ 6	6	♂ 12	
18							20	♂ 44					
19	22	Δ 25	1	♂ 57			A. 25	♂					♂ Perig.
20													
21	22	□ 45			6	♂ 14					8	Δ 17	♂ ♀ h.2.1.24.
22			Orient.						1	Δ 18			♂ Apog. Epic.
23	23	* 48	3	Δ 53			4	Δ 16			2	□ 40	♂ ♀ Δ 2.1.14.
24									7	□ 20			
25			8	□ 6	8	* 30	11	□ 44			15	* 52	♂ ♀ Δ 2.1.14.
26							A. 19	♂	18	* 18			
27			15	* 36	14	□ 10	22	* 58					♂ ♀ h.2.7.
28	12	♂ 58											

A 3

Martius.

1666.

6 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.																							
S. D. M. D. S. A.												M. D. S. D.						M. D.					
♂			♀			♂			♀			♂			♀			♂			♀		
♂			♀			♂			♀			♂			♀			♂			♀		
D. S. G	M	G	M	G	M	G	M	II	G	M	G	M	G	M	G	M	G	M	G	M	G	M	
1	17	27	6	26	5	1	11	8	28	27	16	12	49	23	12	1	4	11	41				
2	17	32	6	40	4	46	12	8	35	28	31	13	51	5	14	2	5	11	38				
3	17	37	6	54	4	31	13	8	39	29	46	14	57	17	10	2	58	11	35				
4	17	42	7	8	4	14	14	8	41	1	1	16	8	29	5	3	43	11	32				
5	17	47	7	22	3	57	15	8	40	2	16	17	22	10	58	4	19	11	28				
6	17	52	7	36	3	39	16	8	37	3	31	18	39	22	46	4	45	11	25				
C 7	17	57	7	50	3	20	17	8	31	4	46	19	59	4	32	5	A	0	11	23			
8	18	1	8	4	3	1	18	8	23	6	1	21	22	16	12	5	4	11	19				
9	18	5	8	18	2	40	19	8	12	7	16	22	47	27	47	4	56	11	16				
10	18	9	8	32	2	19	20	7	59	8	31	24	15	9	33	4	34	11	13				
11	18	13	8	46	1	57	21	7	43	9	46	25	45	21	43	3	58	11	9				
12	18	17	9	0	1	34	22	7	25	11	1	27	18	4	20	3	8	11	6				
13	18	21	9	14	1	11	23	7	4	12	16	28	53	17	18	2	6	11	3				
C 14	18	25	9	28	0	46	24	6	41	13	31	0	K 29	0	28	0	S	56	11	0			
15	18	29	9	42	0	21	25	6	15	14	46	2	7	13	54	0	18	10	57				
16	18	33	9	56	29	mp	26	5	46	16	0	4	46	27	47	1	32	10	54				
17	18	37	10	10	29	31	27	5	16	17	15	5	27	12	15	2	41	10	50				
18	18	41	10	24	29	6	28	4	44	18	30	7	10	27	mp	1	3	41	10	47			
19	18	45	10	38	28	42	29	V	4	11	19	45	8	54	11	48	4	24	10	44			
20	18	49	10	52	28	18	0	3	36	21	0	10	39	26	36	4	D	51	10	41			
C 21	18	53	11	6	27	54	1	3	0	22	14	12	25	11	17	5	1	10	38				
22	18	57	11	20	27	31	2	2	43	23	29	14	13	26	13	4	52	10	34				
23	19	1	11	34	27	7	3	2	8	24	44	16	2	11	3	4	23	10	31				
24	19	4	11	48	26	44	4	1	28	25	58	17	51	25	44	3	36	10	28				
25	19	7	12	2	26	21	5	0	45	27	13	19	41	9	49	2	38	10	25				
26	19	10	12	16	25	59	6	0	0	28	27	21	32	23	25	1	30	10	22				
27	19	13	12	30	25	36	6	59	14	29	41	23	23	6	44	0	M	18	10	19			
C 28	19	16	12	43	25	14	7	58	26	0	V	55	25	15	19	43	0	54	10	15			
29	19	19	12	56	24	52	8	57	37	2	10	27	7	2	26	2	1	10	12				
30	19	22	13	9	24	31	9	56	47	3	24	28	59	14	44	2	58	10	9				
31	19	25	13	22	24	9	10	55	55	4	38	0	52	26	38	3	46	10	6				
Latitudo ad diem	1	0	31	0	58	3	38			1	18	0	M	7									
	6	0	31	0	58	3	D 41			1	22	0	42										
	11	0	31	0	59	3	37			1	25	1	16										
	16	0	31	1	0	3	33			1	27	1	35										
	21	0	31	1	0	3	27			1	A 29	1	A 41										
26	0	31	1	1	3	18				1	A 27	1	38										

Martius.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

7

Dies	Orient.		Orient.		Orient.		Orient.		Aspectus Planetarum mutui
	H	M	H	M	H	M	H	M	
1				23 Δ 10					
2								19 Δ 4	
3							4 Δ 20		
4			16 Δ 34						
5	13 *	58			9 Δ 18				
6				21 Δ 37	A. 28				Apog.
7									☿ * 20.47.
8	3 □	45						12 *	5
9			21 *	56			21 *	40	
10	17 Δ	3			22 *	43			☿ Δ h.0.20.
11				18 Δ 54				8 □	44
12			8 □	48			13 □	42	
13					11 □	27			
14			16 Δ 23	0 □ 30	A. 28			0 Δ 2	☿ 18.46.
15	7 Δ	57			20 Δ 50		1 Δ 38		
16				3 *	28				
17									
18			22 Δ 4					18 Δ 38	☿ Δ * 3.43. ☿ Δ h.17.38.
19	11 Δ	18		Occid.			14 Δ 5		☿ Perig. Epic.
20				2 Δ 42	6 Δ 5				☿ Δ h.3.23. ☿ Perig.
21	12 □	16			A. 1				
22									
23	13 *	40 Δ 51						9 Δ 19	
24				1 *	40	15 Δ 30	0 Δ 21		☿ Δ * h.16.22. ☿ Δ h.11.16.
25			4 □	0				20 □ 7	
26				4 □ 30			10 □ 0		
27	23 Δ 8	10 *	50		0 □ 28				☿ Δ h.23.45. ☿ Δ h.6.36.
28				10 Δ 46	A. 2	Δ 23 *	29	12 *	14
29					13 *	52			
30									
31									

A 4

Aprilis.

1666.

8 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.													
Dies	S. D.M. D.S. D.		M. A.M. A.		M. D.		M. D.		M. D.		M. D.		Ω
	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	
	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.	G. M.
1	19 28	13 35	23 48	11 55	2 5 52	2 46	8 16	4 21	10 3				
2	19 31	13 48	23 27	12 54	5 7 7	4 40	19 53	4 45	10 0				
3	19 34	14 1	23 7	13 53	6 8 22	6 34	1 37	4 58	9 56				
C 4	19 36	14 14	22 48	14 52	4 9 36	8 28	13 32	4 59	9 53				
5	19 38	14 27	22 29	15 50	59 10 51	10 22	25 24	4 50	9 50				
6	19 40	14 40	22 11	16 49	51 12 5	12 16	7 12	4 29	9 47				
7	19 42	14 53	21 53	17 48	41 13 20	14 10	18 57	3 57	9 44				
8	19 44	15 6	21 36	18 47	28 14 34	16 4	0 59	3 13	9 40				
9	19 46	15 19	21 20	19 46	12 15 49	17 58	13 20	2 17	9 37				
10	19 48	15 32	21 4	20 44	53 17 3	19 52	25 58	1 13	9 34				
C 11	19 50	15 45	20 49	21 43	32 18 18	21 46	9 14	0 0	9 31				
12	19 52	15 58	20 34	22 42	8 19 32	23 40	6 23	1 13	9 28				
13	19 54	16 11	20 20	23 40	41 20 46	25 33	20 40	2 24	9 25				
14	19 56	16 24	20 7	24 39	11 22 0	27 26	5 25	3 27	9 21				
15	19 57	16 37	19 55	25 37	38 23 14	29 18	5 25	4 17	9 18				
16	19 58	16 50	19 44	26 36	12 24 28	1 10	20 33	4 50	9 15				
17	19 59	17 3	19 34	27 34	25 25 42	3 2	5 35	5 D 2	9 12				
C 18	20 0	17 16	19 24	28 32	47 26 56	4 57	20 20	4 54	9 9				
19	20 1	17 29	19 15	29 31	8 28 10	6 43	4 55	4 30	9 5				
20	20 2	17 41	19 7	0 29	28 29 24	8 32	19 24	3 49	9 2				
21	20 3	17 53	19 1	1 27	47 0 38	10 20	3 50	2 54	8 59				
22	20 4	18 5	18 55	2 26	5 1 52	12 8	18 2	1 48	8 56				
23	20 5	18 17	18 50	3 24	22 3 6	13 55	1 36	0 M 38	8 53				
24	20 5	18 29	18 46	4 22	38 4 20	15 42	14 46	0 34	8 50				
C 25	20 6	18 41	18 43	5 20	53 5 34	17 28	27 48	1 44	8 46				
26	20 6	18 53	18 41	6 19	7 6 48	19 13	10 39	2 48	8 43				
27	20 7	19 5	18 di 39	7 17	20 8 2	20 57	23 18	3 43	8 40				
28	20 7	19 17	18 di 39	8 15	32 9 15	22 39	5 34	4 24	8 37				
29	20 7	19 28	18 40	9 13	43 10 29	24 19	17 24	4 51	8 34				
30	20 7	19 40	18 41	10 11	53 11 42	25 57	29 0	5 4	8 31				
Latitudo ad diem													
1	0 30	1 1	3 5										
6	0 30	1 2	2 54										
11	0 30	1 3	2 43										
16	0 30	1 3	2 31										
21	0 30	1 4	2 18										
26	0 30	1 5	2 6										

Aprilis.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS

9

Dies	Orient.		Orient.		Occid.		☉	Orient.		Orient.		Aspe&us Planetarum mutui.
	♂	♀	♂	♀	♂	♀		♂	♀	♂	♀	
1	23 * 12	11 6 10										
2			7 8 6									
3								15 6 8	11 6 49			☉ Apog.
4	12 □ 18						2 6 56					♀ 8 6 h. 17.24.
5							A. 28 ^{ny}					
6		15 * 30										
7	1 Δ 30		5 Δ 46									
8												
9		3 □ 50	14 □ 52	13 * 15	5 * 32	10 * 22						♂ ☉ h. 23.55. ♀ ☉ h. 23.9.
10												☉ 8 6 h. 23.8.
11	19 8 8	11 Δ 53	21 * 28					17 □ 54	Occid.	♀ Apog. Epic. ☉ h. 0.26.		
12							0 □ 10			2 □ 4	♂ 8 6 h. 40.	
13							A. 9 8					
14							6 Δ 57	2 Δ 22	12 Δ 35			♂ 8 Δ h. 20.18.
15	23 Δ 3	17 8 59	22 6 43									
16												
17	23 □ 30											☉ Perig.
18							14 8 26	11 8 53				
19		21 Δ 10	23 * 35	A. 14 ^z						3 8 25		
20	1 * 3											
21												
22		0 □ 5	1 □ 33									
23							3 Δ 33	3 Δ 0				☉ h. 13.20.
24	9 6 47	6 * 57	7 Δ 21					Occid.	2 Δ 0	☉ 8 6 4 30. ♀ Apog. Epic. (19.		
25							15 □ 16	16 □ 5				♂ 8 8 3.26. ♀ 8 * 18.50 8 Δ 16.
26							A. 16 ^x			18 □ 52		♂ 8 Δ h. 12.21.
27												
28							5 * 59	8 * 20				
29	5 * 38	4 6 20	2 8 39							16 * 40		
30												

Maius.

1666.

10 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.																				
S.		D.M.		D.S.		D.				M. A. S. A.						M. A.				
♄		♅		♆		♇		♈		♉		♊		♋		♌		♍		
♎		♏		♐		♑		♒		♓		♈		♉		♊		♋		
Dies	G. R. M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	ll	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	20	7	19	51	18	43	11	10	2	12	55	27	34	10	34	5	4	8	27	
C 2	20	7	20	3	18	44	12	8	8	14	8	29	10	22	21	4	51	8	2	
3	20	7	20	14	18	46	13	6	12	15	12	0	44	4	20	4	29	8	21	
4	20	7	20	25	18	48	14	4	14	16	36	2	17	16	27	3	55	8	18	
5	20	7	20	37	18	51	15	2	13	17	49	3	47	28	30	3	13	8	15	
6	20	7	20	48	18	55	16	0	10	19	3	5	14	10	36	2	20	8	12	
7	20	6	20	59	19	0	16	58	4	20	17	6	38	23	0	1	19	8	8	
8	20	6	21	10	19	5	17	55	56	21	31	7	59	5	49	0	11	8	5	
C 9	20	5	21	21	19	11	18	53	46	22	45	9	17	19	3	1	2	8	2	
10	20	4	21	31	19	18	19	51	33	23	58	10	32	2	19	2	12	7	59	
11	20	3	21	42	19	26	20	49	18	25	12	11	46	16	3	3	16	7	56	
12	20	2	21	52	19	35	21	47	1	26	26	12	58	29	59	4	10	7	52	
13	20	1	22	3	19	45	22	44	41	27	40	14	5	14	24	4	48	7	49	
14	20	0	22	13	19	55	23	42	19	28	54	15	8	29	21	5	D 7	7	46	
15	19	59	22	23	20	6	24	39	56	0	7	16	5	14	28	5	5	7	43	
C 16	19	57	22	33	20	18	25	37	32	1	21	16	57	29	30	4	41	7	40	
17	19	55	22	43	20	30	26	35	7	2	35	17	44	13	59	4	1	7	36	
18	19	53	22	53	20	42	27	32	41	3	48	18	25	28	10	3	9	7	33	
19	19	51	23	3	20	55	28	30	14	5	2	19	1	12	14	2	7	7	30	
20	19	49	23	13	20	9	29	27	46	6	15	19	31	26	6	0	M 58	7	27	
21	19	47	23	22	21	24	0	25	17	7	29	19	55	9	42	0	14	7	24	
22	19	45	23	32	21	39	1	22	48	8	42	20	13	22	47	1	24	7	21	
C 23	19	43	23	41	21	54	2	20	18	9	56	20	25	5	36	2	29	7	17	
24	19	41	23	50	22	10	3	17	47	11	9	10	30	18	5	3	27	7	14	
25	19	39	23	59	22	27	4	15	16	12	23	20	27	0	44	4	15	7	11	
26	19	37	24	8	22	44	5	12	45	13	36	20	16	13	17	4	50	7	8	
27	19	35	24	17	23	1	6	10	13	14	49	20	0	25	42	5	A 9	7	5	
28	19	33	24	26	23	19	7	7	41	16	2	19	39	7	42	5	12	7	2	
29	19	30	24	34	23	38	8	5	8	17	15	19	11	19	28	5	2	6	58	
C 30	19	27	24	42	23	58	9	2	34	18	28	18	36	1	6	4	39	6	55	
31	19	24	24	50	24	18	9	56	59	19	41	17	48	13	2	4	4	6	52	
Latitude	0	30	1	6	1	52				0	39	1	50							
ditem	0	30	1	7	1	40				0	28	2	7							
	0	30	1	8	1	28				0	16	2	D 11							
	0	29	1	9	1	17				0	5	4	1	57						
	0	29	1	10	1	6				0	8	1	21							
	0	29	1	10	0	56				0	20	0	20							

Maius.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS

11

M.	Orient. Orient. Occid.							Occid. Occid.		Aspe&us Planetarum mutui.
	☿	♄	♂	☼	♀	♁	♂	♀	♁	
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M		
27	1	19	□	26						☿ Apog.
24	2									♄ * h.8.44.
21	3									
18	4	7	Δ	18	8	*	11	4	Δ	18
15	5									18 6 54
12	6									A 20 11 0 6 19
8	7									11 6 32
5	8									♂ ♀ Δ h.21.15.
2	9	1	♂	51	4	Δ	12	0	*	13
59	10									♄ ♀ Δ h.20.29.
56	11									♄ ♀ * h.16.0.
52	12									☿ Δ h.47.
49	13	8	Δ	59	12	♂	16	8	♂	42
46	14									♄ Δ h.8.0.
43	15	8	□	50						♄ Δ h.4.53.
40	16									
36	17	10	*	4	14	Δ	58	11	*	11
33	18									♄ Δ h.10.0. ☿ Perig.
30	19									
27	20									
24	21	18	♂	27						
21	22									
17	23									
14	24									
11	25									
8	26	12	*	14	21	♂	12	18	♂	42
5	27									
2	28									
58	29	0	□	4						
55	30									
52	31	12	Δ	26	23	*	20	23	Δ	43

Iunius.

1666.

12

MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.

Dies.	S. D. M. D. S. D.			S. A. M. D.			M. A.		
	♄			♂			♂		
	G	R	M	G	M	G	G	M	Lat. D
1	19	21	24	58	24	38	10	57	24
2	19	18	25	6	24	59	11	54	47
3	19	15	25	14	25	20	12	52	9
4	19	12	25	22	25	41	13	49	29
5	19	9	25	29	26	3	14	36	48
6	19	6	25	37	26	25	15	44	6
7	19	3	25	44	26	48	16	41	22
8	19	0	25	51	27	10	17	38	36
9	18	57	25	58	27	32	18	35	49
10	18	54	26	5	27	56	19	33	2
11	18	51	26	12	28	19	20	30	14
12	18	48	26	18	28	43	21	27	26
13	18	45	26	24	29	7	22	24	38
14	18	41	26	30	29	31	23	21	50
15	18	37	26	36	29	56	24	19	2
16	18	33	26	41	0	21	25	16	13
17	18	29	26	48	0	46	26	13	24
18	18	25	26	54	1	12	27	10	35
19	18	21	26	59	1	38	28	7	45
20	18	17	27	5	2	4	29	4	55
21	18	13	27	10	2	31	0	2	4
22	18	9	27	15	2	58	0	59	13
23	18	5	27	20	3	25	1	56	22
24	18	1	27	25	3	53	2	53	31
25	17	57	27	29	4	21	3	50	40
26	17	53	27	33	4	49	4	47	49
27	17	49	27	37	5	18	5	44	57
28	17	45	27	41	5	47	6	42	5
29	17	41	27	45	6	16	7	39	13
30	17	37	27	48	6	46	8	36	21
Latitud ad die	1	0	29	1	11	0	46		
6	0	29	1	12	0	37			
11	0	28	1	13	0	29			
16	0	28	1	15	0	22			
21	0	28	1	17	0	15			
26	0	27	1	19	0	8			

Iunius.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

13

	Orient.		Orient.		Occid.		Occid.		Occid.		Aspectus Planetarum mutui
	☿	♄	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M	
1											
2							8 6 43		14 6 56	♄♊♋h.12.55.	
3			9 □ 40		10 □ 2		A. 27	6 6 36			
4											♄♋□17.27.♄♌4.48.♄♍7.8.
5	6 ♀ 13		17 Δ 42		19 * 5				Orient.	♄♋□h.7.23.♄♌Perig. Epic.	
6									12 * 28		
7							6 * 55				
8								4 * 45	22 □ 7		
9	13 Δ 44						14 □ 10				
10			1 ♀ 59		5 6 15	4 6	♄	12 □ 54	22 Δ 53		
11	15 □ 50						19 Δ 52				♄ Perig.
12								18 Δ 20			
13	16 * 21										
14			5 Δ 21		10 * 45				23 ♀ 40		
15											
16			10 □ 5		17 □ 5	8 ♀ 0					Eclipsis Lunæ.
17							A. 0 10	11 ♀ 38			♄♌□h.16.28.♄♍h.2.33.
18	1 6 2		16 * 40								
19					1 Δ 23				13 Δ 28		
20											
21							8 Δ 40				
22	19 * 34							18 Δ 13	2 □ 42		
23			13 6 30								♄♋♌h.7.12.♄♍Apog. Eccentr.
24					2 ♀ 40	0 □ 5			16 * 56		♄ Apog.
25	5 □ 5						A. 3	10 □ 24			
26							15 * 37				♄♌□h.1.0.
27	16 Δ 26										
28			12 * 7					4 * 53			
29					4 Δ 56						
30			21 □ 21						2 6 18		

Julius.

1666.

14 MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.																					
S. D. M. D. S. D.											S. A. M. A.				M. A.						
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂		♂		♂	
♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♂		♂					

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS

15

M	Dies	Orient.		Occid.		Occid.		Orient.		Aspectus Planetarū mutui.
		♄	♅	♂	♁	♂	♁	♂	♁	
		H	M	H	M	H	M	H	M	
13	1			15	18	20	31			♄ ♀ 8.55. ♁ 10.55. Eclip. ☉
10	2	9	23			A 28	♁			
7	3			4	23	23	* 42	8	30	
4	4									
1	5							2	* 42	
58	6	16	Δ 4			12	* 12			
54	7			10	25			23	* 27	10 ♀ 23 ♄ ♀ 10.13.
51	8	18	♁ 18	8	♂ 11	18	♁ 15			☉ ♀ 18.29 ♁ Per.
48	9	Occid.				A 8	♁	19	Δ 57	♄ Perig. Epic.
45	10	20	* 53					7	♁ 4	
42	11			16	Δ 6	0	Δ 40			
39	12					17	* 43	14	Δ 25	
35	13			19	♁ 52					
32	14							17	♂ 55	♄ ♀ h.7.5.
29	15	5	♂ 18	1	♁ 42	18	♂ 33			♄ ♀ * h.10.48.
26	16			3	* 18	A 17	♁			
23	17			12	Δ 34			15	♂ 43	
19	18									♄ ♀ 1.18. ♄ ♀ 2.7. ♄ ♀ 2.30.
16	19									
13	20	23	* 56					8	Δ 40	☉ ♄ h.15.35.
10	21			0	♂ 18	1	Δ 1			
7	22	11	♁ 54			17	♂ 32			♄ Apog.
4	23					17	♁ 53	Δ 42	6	♁ 56
0	24	21	Δ 15			A 6	♁			♄ ♀ h.12.45.
57	25			20	* 58			19	♁ 34	
54	26					7	* 36		2	* 46
51	27			18	Δ 26					
48	28			6	♁ 9			10	* 53	☉ ♄ 13.54. ♄ Ap. Epi. ♁ 16.40
45	29	14	♂ 5					Occid.		
41	30			12	Δ 10	3	♁ 40			
38	31					6	♂ 27		11	♂ 33
						A 24	♁			

Augustus.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

17

M	Occid.		Orient.		Occid.		Occid.		Aspectus Planetarum mutui
	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M	
35	1				10 * 25				
33	2	20 Δ 54					6	6 33	
29	3		17 8 18						
25	4	21 □ 3			17 * 2				☾ Perig.
22	5				16 6 32			5 * 16	
19	6	22 * 50			22 □ 28	17 * 23			
16	7		20 Δ 34		A. 19			16 □ 2	
13	8								
10	9				6 Δ 32	22 □ 30			♄ ♀ Δ h. 7.2.
6	10		0 □ 47	5 * 2				4 Δ 25	♂ ♀ * h. 10.42. ☾ 10.49.
3	11	8 6 7					13 Δ 20		
0	12		7 * 26	15 □ 14					
57	13								
54	14				7 8 6				
50	15			4 Δ 44	A. 25			17 8 42	
47	16	3 * 43					22 8 45		
44	17		4 6 22						
41	18	16 □ 35							☾ Apog. ♄ ♀ Δ h. 13.55. ♄ ♀ ♀ h. 22.55.
38	19				18 Δ 30				
35	20			12 8 49					
31	21	4 Δ 35						14 Δ 44	
28	22		3 * 34		9 □ 40	11 Δ 57			
25	23				A. 8 8				
22	24		11 □ 38		22 * 43			7 □ 38	☾ h. 23.5.
19	25	21 8 8		12 Δ 30			2 □ 8		♄ ♀ ♀ h. 14.24.
16	26		17 Δ 53					21 * 38	
12	27			20 □ 2			12 * 55		
9	28								
6	29				15 6 19				
3	30	3 Δ 48	22 8 35	1 * 10	A. 13				
0	31							13 6 35	

B

September.

1666.

18		MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.															
S. D. M. D. M. D.		S. D. M. D.		S. D.		S. D.		S. D.		S. D.		S. D.		S. D.		S. D.	
Dics		G B M		G B M		G B M		G B M		G B M		G B M		G B M		G B M	
1		14	4	25	20	13	48	8	57	22	12	17	5	12	11	12	5
2		14	2	25	13	14	28	9	55	30	13	29	6	28	26	18	4
3		14	1	25	6	15	8	10	53	40	14	41	7	41	11	22	3
4		14	0	24	59	15	48	11	51	53	15	52	8	51	26	5	3
C 5		13	59	24	52	16	28	12	50	7	17	4	9	55	10	8	1
6		13	58	24	45	17	8	13	48	23	18	16	10	55	23	47	0
7		13	57	24	38	17	48	14	46	40	19	28	11	52	7	10	0
8		13	56	24	31	18	28	15	44	59	20	40	12	44	20	21	1
9		13	56	24	24	19	8	16	43	20	21	52	13	32	3	12	2
10		13	56	24	17	19	48	17	41	43	23	4	14	16	15	34	3
11		13	56	24	10	20	28	18	40	7	24	16	14	56	27	38	4
C 12		13	55	24	3	21	8	19	38	33	25	27	15	30	9	36	4
13		13	55	23	56	21	49	20	37	1	26	39	15	57	21	34	4
14		13	55	23	48	22	30	21	35	31	27	51	16	17	3	30	5
15		13	di. 55	23	40	23	11	22	34	2	29	2	16	31	13	20	4
16		13	55	23	32	23	52	23	32	35	0	14	16	39	27	2	4
17		13	55	23	24	24	33	24	31	11	1	26	16	41	8	38	4
18		13	55	23	16	25	14	25	29	49	2	38	16	34	20	16	3
C 19		13	55	23	8	25	56	26	28	20	3	49	16	21	2	21	2
20		13	56	23	0	26	38	27	27	3	5	1	16	4	14	52	1
21		13	56	22	53	27	20	28	25	49	6	13	15	40	27	41	0
22		13	57	22	46	28	2	29	24	37	7	24	15	10	10	42	0
23		13	57	22	39	28	44	0	23	27	8	35	14	35	23	54	2
24		13	58	22	32	29	26	1	22	19	9	47	13	54	7	29	3
25		13	59	22	25	0	8	2	21	13	10	58	13	9	21	34	3
C 26		14	0	22	18	0	50	3	20	10	12	9	12	22	6	6	4
27		14	1	22	11	1	32	4	19	9	13	20	11	34	20	45	4
28		14	2	22	4	2	14	5	18	10	14	31	10	45	5	26	4
29		14	3	21	57	2	56	6	17	14	15	42	9	56	20	9	4
30		14	4	21	50	3	38	7	16	21	16	53	9	6	5	4	4
Latitudo ad diem	1	0	21	1	33	0	53				0	19	1	3			
	6	0	20	1	34	0	56				0	M 2	1	52			
	11	0	20	1	35	0	59				0	M 15	2	37			
	16	0	19	1	36	1	1				0	32	3	13			
	21	0	18	1	36	1	3				0	49	3	A 21			
	26	0	18	1	35	1	5				1	6	2	58			

September.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS

19

	Occid.				Orient.				Occid.				Occid.				Aspe&us Planetarum mutui.
	♄		♅		♂		☼		♀		♁		♂		♁		
M	Dies	H	M	H	M	H	M	M	H	H	M						
56	1	4	□	33						1	♂	52				♂ ♄ * h. 5. 43. ♀ Perig.	
53	2							23	*	20						♄ ♀ □ h. 10. 51.	
50	3	4	*	18	22	Δ	13	6	♂	26							
47	4												23	*	40		
44	5							6	□	56	13	*	22				
41	6				1	□	44	A. 26	♂							♂ ♄ h. 14. 14. ♄ ☼ Δ h. 4. 4.	
37	7	12	♂	19				20	*	21	14	Δ	57				
34	8				7	*	40				0	□	40				
31	9													21	Δ	18	
28	10						8	□	56			16	Δ	33		♄ ♀ □ h. 13. 5.	
25	11																
21	12	8	*	40				21	♂	56							
18	13				4	♂	43	0	Δ	32	A. 8	♂					
15	14	21	□	8												(45	
12	15													2	♂	28	
9	16										7	♂	22			♄ ♀ Δ 12. 22. ♀ Apog. ♄ ☼ ♀ 32	
2	17	10	Δ	54	Occid.											♄ Perig. Epic. ♂ ☼ * h. 2. 32.	
59	18				5	*	54	10	♂	30	11	Δ	20				
56	19																
53	20				15	□	8							2	Δ	12	
50	21							1	□	29	17	Δ	22			♂ ♄ h. 5. 49.	
47	22	5	♂	55	21	Δ	44	A. 26	♂					7	□	47	
43	23							9	Δ	4	12	*	22			♄ ♀ □ h. 21. 43.	
40	24										4	□	17	10	*	6	
37	25							14	□	52							
34	26	12	Δ	57							10	*	49				
31	27				2	♂	19	18	*	32	23	♂	46			♄ ♀ * h. 14. 4.	
27	28	14	□	12							A. 10	♂		9	♂	18	
24	29															♂ Perig.	
	30	14	*	26										20	♂	32	

B 2

October.

1666.

20		MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.											
		S. D.M. D.M. D.				M. D.M. A.				S. D.			
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂		♂		♂	
		♂		♂		♂		♂					

October.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS

21

	Occid.		Occid.		Occid.		Occid.		Occid.		Aspectus Planetarum mutui.	
	♄	♅	♂	♁	♂	♁	♂	♁	♂	♁		
Dies	H	M	H	M	H	M	H	M	H	M		
1			2	Δ 29					Orient.	♂ h.o.o.		
2					0	♂ 57	* 38		4	* 12	♀ Perig. Epic. (48	
3			3	□ 40							♄ † Δ 20.16.♂ * 21.16.♂ 18.	
4	19	♂ 28					15	□ 20		5	□ 20	
5			8	* 20			A. 8	np	12	* 10		
6					15	* 59				10	Δ 20	
7							3	Δ 8				
8									2	□ 34		
9	14	* 32			6	□ 4						
10			3	♂ 44					22	Δ 6		
11					23	Δ 40				9	♂ 28	
12	4	□ 13					14	♂ 58				
13							A. 9	np			♄ Apog.	
14	17	Δ 20										
15			5	* 8								
16									13	♂ 58	17	Δ 20
17			17	□ 30	9	♂ 30						
18							3	Δ 24			♄ h.11.41.	
19	16	♂ 12								7	□ 20	
20			1	Δ 47			15	□ 50				
21							A. 24	np	18	Δ 6	17	* 55
22					6	Δ 39					♄ ♂ □ h.12.0.♀ * h.4.48.	
23							0	* 30				
24	1	Δ 6	8	♂ 36	11	□ 6			1	□ 2	♄ ♀ □ h.4.22.	
25												
26	1	□ 23			13	* 46			5	* 7	5	♂ 11
27							8	♂ 37			♀ * h.o.o.	
28	2	* 24	9	Δ 18			A. 6	np			♄ Perig.	
29											♄ ♀ □ h.o.20.	
30			10	□ 21	21	♂ 12			15	♂ 32	17	* 3
31							19	* 23				♄ 1.51.

B 3

November.

1666.

22

MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.

S. D. M. D. M. D.						M. D. S. D.						M. D.					
♄		♅		♆		♇		♈		♉		♊		♋		♌	
G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	15 34	19 21	26 49	9 5 16	24 4 25 20	11 38	1 11 28 43										
2	15 38	19 19	27 53	10 5 28	25 12 26 48	25 7	2 21 28 39										
3	15 42	19 18	28 17	11 5 42	26 20 28 17	8 17	3 23 28 36										
4	15 46	19 17	29 2	12 5 58	27 27 29 47	21 15	4 12 28 33										
5	15 50	19 16	29 47	13 6 17	28 35 1 19	3 58	4 49 28 30										
6	15 54	19 15	0 32	14 6 38	29 42 2 53	16 21	5 A 14 28 27										
C 7	15 58	19 14	1 17	15 7 2	0 49 4 27	28 17	5 10 28 24										
8	16 2	19 13	2 2	16 7 28	1 56 6 2	9 53	5 1 28 20										
9	16 6	19 12	2 47	17 7 56	3 3 7 38	21 8	4 39 28 17										
10	16 11	19 12	3 32	18 8 27	4 9 9 15	3 9	4 6 28 14										
11	16 16	19 12	4 17	19 9 0	5 15 10 53	14 59	3 24 28 11										
12	16 21	19 11	5 2	20 9 35	6 21 12 32	26 58	2 34 28 8										
13	16 26	19 11	5 47	21 10 13	7 27 14 11	8 58	1 38 28 4										
C 14	16 31	19 11	6 32	22 10 53	8 33 15 50	20 58	0 S 36 28 1										
15	16 36	19 12	7 17	23 11 36	9 39 17 30	3 2	0 29 27 58										
16	16 41	19 13	8 2	24 12 21	10 44 19 11	15 28	1 36 27 55										
17	16 46	19 13	8 47	25 13 7	11 49 20 52	28 20	2 41 27 52										
18	16 51	19 14	9 32	26 13 54	12 53 22 34	11 34	3 40 27 49										
19	16 56	19 16	10 17	27 14 41	13 55 24 16	25 3	4 27 27 45										
20	17 1	19 18	11 2	28 15 29	15 1 25 58	8 50	4 49 27 42										
C 21	17 6	19 20	11 48	29 16 18	16 5 27 40	23 4	5 D 12 27 39										
22	17 11	19 22	12 34	0 17 8	17 9 29 22	7 54	5 5 27 36										
23	17 16	19 24	13 20	1 17 58	18 12 1 5	23 0	4 36 27 33										
24	17 21	19 26	14 6	2 18 49	19 15 2 48	8 7	3 49 27 29										
25	17 27	19 28	14 52	3 19 41	20 18 4 31	22 53	2 49 27 26										
26	17 33	19 31	15 38	4 20 34	21 21 6 14	7 18	1 41 27 23										
27	17 39	19 34	16 24	5 21 27	22 23 7 57	21 36	0 M 28 27 20										
C 28	17 45	19 37	17 10	6 22 21	23 24 9 40	5 40	0 47 27 17										
29	17 51	19 40	17 56	7 23 16	24 25 11 22	19 36	1 57 27 14										
30	17 57	19 44	18 42	8 24 12	25 26 13 4	3 11	3 3 27 10										
Lunatio ad diem	1	0 14	1 30	1 18	2 48	1 50											
	6	0 14	1 29	1 18	2 56	1 31											
	11	0 13	1 28	1 19	2 58	1 2											
	16	0 13	1 27	1 19	2 59	0 M 28											
	21	0 12	1 26	1 19	2 54	0 20											
	26	0 12	1 24	1 20	2 47	0 37											

Nouember.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

23

Dies	Occid.		Occid.		Occid.		Occid.		Orient.		Aspectus Planetarum mutui	
	♄	♅	♄	♅	♄	♅	♄	♅	♄	♅		
1	7	♄	2	13	* 42							
2										3	♄ * h.o.o.	
3							5	♄ 38				
4					15	* 35	A. 25	♄ 12	* 48	18	♄ 16	
5	23	* 5					19	♄ 13				
6			5	♄	49							
7							6	♄ 38		5	♄ 48	
8	12	♄ 48										
9												
10					0	♄ 46			2	♄ 14	14	♄ 20
11	2	♄ 35	8	* 26			9	♄ 6				
12							A. 28	♄				
13			20	♄ 26								
14												
15					8	♄ 43			14	♄ 0		
16	2	♄ 17	7	♄ 0			17	♄ 42		8	♄ 0	
17												
18										22	♄ 33	
19							4	♄ 10				
20	13	♄ 53	17	♄ 43	3	♄ 56	A. 19	♄ 8	11	♄ 17		
21							10	* 45			8	* 23
22	14	♄ 50			7	♄ 48			15	♄ 46		
23												
24	15	* 6	18	♄ 26	10	* 16			19	* 32	Occid.	
25							18	♄ 45			21	♄ 57
26			20	♄ 34			A 26	♄				
27												
28	21	♄ 6			20	♄ 58						
29			0	* 7					9	♄ 11		
30							10	* 26			21	* 0

B 4

December.

1666.

24

MOTVS DIVRNVS PLANETARVM.

Dies.	S. D. M. D. M. A.				M. A. M. D.				M. D.			
	♄		♅		♆		♇		♈		♉	
	G	M	G	M	G	M	G	M	G	M	G	M
1	18	3	19	48	19	28	9	25	10	26	26	14
2	18	9	19	52	20	14	10	26	10	27	25	16
3	18	15	9	56	21	0	11	27	11	28	24	18
4	18	21	20	0	21	46	12	28	13	29	23	19
C 5	18	27	20	4	22	32	13	29	16	0	21	21
6	18	33	20	8	23	18	14	30	20	1	19	23
7	18	39	20	13	24	5	15	31	25	2	17	24
8	18	45	20	18	24	51	16	32	31	3	14	26
9	18	51	20	23	25	38	17	33	38	4	11	28
10	18	57	20	28	26	24	18	34	45	5	7	29
11	19	3	20	33	27	11	19	35	55	6	2	1
C 12	19	9	20	39	27	57	20	37	5	6	56	3
13	19	15	20	44	28	44	21	38	16	7	50	4
14	19	21	20	50	29	30	22	39	28	8	43	6
15	19	27	20	56	0	17	23	40	41	9	36	7
16	19	33	21	2	1	3	24	41	55	10	28	9
17	19	39	21	8	1	49	25	43	10	11	19	10
18	19	45	21	14	2	36	26	44	25	12	9	12
C 19	19	51	21	21	3	23	27	45	40	12	59	13
20	19	58	21	28	4	10	28	46	56	13	48	15
21	20	5	21	35	4	56	29	48	12	14	37	16
22	20	12	21	42	5	43	0	49	28	15	25	17
23	20	19	21	49	6	30	1	50	45	16	12	19
24	20	26	21	57	7	16	2	52	2	16	57	20
25	20	33	22	4	8	3	3	53	19	17	41	21
C 26	20	40	22	12	8	50	4	54	36	18	24	23
27	20	47	22	20	9	36	5	55	53	19	7	24
28	20	54	22	28	10	23	6	57	10	19	49	25
29	21	1	22	36	11	10	7	58	26	20	30	26
30	21	8	22	44	11	56	8	59	42	21	10	27
31	21	15	22	53	12	43	10	0	58	21	48	28
1	0	12	1	23	1	19				2	36	1
6	0	11	1	22	1	18				2	22	1
11	0	11	1	21	1	18				2	0	1
16	0	10	1	20	1	17				1	33	1
21	0	10	1	19	1	16				1	0	1
26	0	10	1	18	1	14				0	22	1

December.

1666.

ASPECTVS LVNÆ CVM PLANETIS.

25

Dies	Occid.		Occid.		Occid.		Occid.		Occid.		Aspectus Planetarum mutui
	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	
1											♄ ♀ * h. 11.26.
2					23 □ 40						
3	12 * 40	15 ♄ 51	18 * 58	A. 17				10 * 40	14 □ 27		♄ ♀ □ h. 2.3.
4											
5	23 □ 34				14 Δ 36						
6				9 □ 36					10 Δ 44		
7								4 □ 12			♄ Apog.
8	13 Δ 42	17 * 0									
9				3 Δ 53				22 Δ 20			
10											♄ h. 16.28.
11		4 □ 46			3 ♀ 8						♄ ♀ □ h. 0.51.
12					A. 28				5 ♀ 54		
13	12 ♀ 32	15 Δ 25									
14				8 ♀ 17							
15								2 ♀ 33			
16					5 Δ 38						
17									10 Δ 28		♄ Perig. Eccentr.
18	0 Δ 49	3 ♀ 30			13 □ 58						
19				0 Δ 23	A. 20			17 Δ 28	19 □ 46		
20	4 □ 6				19 * 47						
21				2 □ 53				20 □ 56			
22	4 * 49	7 Δ 15							1 * 17		♄ Perig.
23				7 * 36							♄ ♀ h. 20.20.
24		9 □ 21						0 * 35			♄ h. 16.2.
25					6 ♄ 24						♄ ♀ * h. 4.0.
26	11 ♄ 31	14 * 28			A. 29				17 ♄ 15		
27				22 ♄ 8							
28								16 ♄ 38			
29											
30					4 * 49						
31	4 * 16	7 ♄ 32							19 * 44		

1666.

26

Solis motus Cassinianus.

Dies	Ianuarius			Februarius			Martius			Aprilis		
												
	G	M	//	G	M	//	G	M	//	G	M	//
1	11	28	18	13	0	28	11	13	0	11	58	5
2	12	29	31	14	1	17	12	13	2	12	57	3
3	13	30	43	15	2	4	13	13	2	13	55	59
4	14	31	54	16	2	50	14	13	0	14	54	53
5	15	33	5	17	3	35	15	12	56	15	53	45
6	16	34	15	18	4	18	16	12	50	16	52	34
7	17	35	24	19	5	1	17	12	42	17	51	21
8	18	36	32	20	5	42	18	12	32	18	50	7
9	19	37	38	21	6	22	19	12	20	19	48	51
10	20	38	43	22	7	8	20	12	6	20	47	33
11	21	39	48	23	7	35	21	11	49	21	46	14
12	22	40	52	24	8	8	22	11	30	22	44	52
13	23	41	56	25	8	39	23	11	9	23	43	28
14	24	42	59	26	9	8	24	10	46	24	42	2
15	25	44	2	27	9	35	25	10	21	25	40	34
16	26	45	5	28	10	0	26	9	53	26	39	4
17	27	46	8	29	10	22	27	9	23	27	37	32
18	28	47	11	0 ^X	10	42	28	8	51	28	35	57
19	29 ^W	48	14	1	11	1	29 ^V	8	17	29	34	20
20	0 ^W	49	16	2	11	19	0 ^V	7	41	0 ^W	32	40
21	1	50	18	3	11	37	1	7	2	1	30	59
22	2	51	20	4	11	53	2	6	21	2	29	17
23	3	52	22	5	12	8	3	5	39	3	27	34
24	4	53	20	6	12	21	4	4	57	4	25	49
25	5	54	17	7	12	32	5	4	13	5	24	2
26	6	55	13	8	12	42	6	3	27	6	22	14
27	7	56	9	9	12	50	7	2	39	7	20	24
28	8	57	4	10	12	56	8	1	49	8	18	32
29	9	57	57				9	0	57	9	16	38
30	10	58	48				10	0	2	10	14	43
31	11	59	38				10	59	4			

Dies	Maius			Iunius			Iulius			Augustus		
	☼			☼			☼			☼		
	G	M	//	G	M	//	G	M	//	G	M	//
1	11	12	45	11	0	21	9	37	21	9	13	10
2	12	10	45	11	57	43	10	34	31	10	10	39
3	13	8	44	12	54	54	11	31	42	11	8	9
4	14	6	42	13	52	25	12	28	53	12	5	40
5	15	4	38	14	49	45	13	26	4	13	3	12
6	16	2	32	15	47	4	14	23	15	14	0	45
7	17	0	25	16	44	22	15	20	26	14	58	19
8	17	58	16	17	41	40	16	17	37	15	55	54
9	18	56	6	18	39	58	17	14	49	16	53	31
10	19	53	54	19	36	15	18	12	1	17	51	9
11	20	51	41	20	33	31	19	9	13	18	48	49
12	21	49	27	21	30	46	20	6	26	19	46	31
13	22	47	12	22	28	1	21	3	40	20	44	15
14	23	44	55	23	25	15	22	0	54	21	42	1
15	24	42	37	24	22	28	22	58	9	22	39	48
16	25	40	18	25	19	40	23	55	24	23	37	35
17	26	37	57	26	16	52	24	52	40	24	35	23
18	27	35	34	27	14	4	25	49	57	25	33	12
19	28	33	10	28	11	16	26	47	15	26	31	2
20	29	30	45	29	8	27	27	44	34	27	28	54
21	0 ^{II}	28	19	0 ^{II}	5	38	28	41	53	28	26	48
22	1	25	51	1	2	49	29	39	12	29	24	44
23	2	23	23	2	0	0	0 ^{II}	36	31	0 ^{II}	22	42
24	3	20	54	2	57	11	1	33	52	1	20	41
25	4	18	24	3	54	21	2	31	13	2	18	42
26	5	15	52	4	51	31	3	28	35	3	16	44
27	6	13	19	5	48	41	4	25	59	4	14	48
28	7	10	45	6	45	51	5	23	24	5	12	54
29	8	8	10	7	43	1	6	20	49	6	11	2
30	9	5	34	8	40	11	7	18	15	7	9	11
31	10	2	58				8	15	42	8	7	22

Dies	September			October			November			December		
												
	G	M	//	G	M	//	G	M	//	G	M	//
1	9	5	34	8	26	58	9	18	58	9	38	19
2	10	3	48	9	26	12	10	19	13	10	39	18
3	11	2	4	10	25	29	11	19	30	11	40	19
4	12	0	22	11	24	48	12	19	49	12	41	20
5	12	58	42	12	24	9	13	20	9	13	42	21
6	13	57	4	13	23	31	14	20	31	14	43	22
7	14	55	28	14	22	55	15	20	54	15	44	24
8	15	53	54	15	22	21	16	21	19	16	45	27
9	16	52	23	16	21	49	17	21	45	17	46	31
10	17	50	53	17	21	20	18	22	13	18	47	36
11	18	49	25	18	20	52	19	22	43	19	48	41
12	19	47	59	19	20	26	20	23	15	20	49	47
13	20	46	35	20	20	2	21	23	49	21	50	53
14	21	45	13	21	19	40	22	24	25	22	51	59
15	22	43	53	22	19	20	23	25	3	23	53	5
16	23	42	35	23	19	3	24	25	43	24	54	12
17	24	41	19	24	18	48	25	26	26	25	55	20
18	25	40	5	25	18	36	26	27	11	26	56	30
19	26	38	53	26	18	25	27	27	57	27	57	41
20	27	37	43	27	18	15	28	28	43	28	58	52
21	28	36	34	28	18	7	29	29	31	29	0	4
22	29	35	26	29	18	1	30	30	20	1	1	16
23	0	34	21	0	17	58	1	31	10	2	2	28
24	1	33	18	1	17	58	2	32	0	3	3	40
25	2	32	16	2	18	0	3	32	51	4	4	52
26	3	31	18	3	18	3	4	33	43	5	6	5
27	4	30	22	4	18	8	5	34	36	6	7	18
28	5	29	28	5	18	15	6	35	29	7	8	31
29	6	28	36	6	18	24	7	36	24	8	9	44
30	7	27	46	7	18	34	8	37	21	9	10	57
31				8	18	45				10	12	10

29

EPISTOLÆ DVÆ ASTRONOMICÆ

Altera Auctoris,

Altera D. Io. Dominici Cassini.

*De Solis Hypothesibus, & de Refractionibus siderum
ad dubia A. R. P. Io. Baptista Riccioli Soc. Iesu.*

Clarissimo, ac Doctissimo Viro D. Io. Dominico Cassino
Bononienfis Archigymnasij Astronomo præstantiss.

Geminianus Montanarius F.

Vid demum fati fuerit, Vir Doctissime, quod me vltimis huius anni diebus ad Ephemeridum supputationem tam festinanter adgerit, non facile explicuerim: tota siquidem Æstate præterita Prouinciam hanc animo gestaui, immò & eius præstandæ compluribus nedum Nobilibus Viris, sed alijs etiam amicis, rerumq; cælestium studiosis me obstrinxeram, sed quia (vt ait Cicero) *tantum est studiorum loci quantum superest amicorum temporibus*, eò vsque procrastinaui, vt tandem otij angustijs pressus rem potius aliqua ex parte imperfectam, quam nullam exhibere maluerim. Imperfectam voco, quia ex Lansbergio, (breuiore scilicet calculo) prolata est proximi anni Ephemeris, quam ad Te nunc mitto; nosti enim quantum Lansbergius à Cælo distet in Marte præsertim, Sole, & Mercurio, quin & in cæteris, quorum discrepantia satis ex Obseruatis Illustris, & Excellentiss. olim D. Marchionis Maluasie nostri apud illius Ephemerides elucescit. Nolui tamen hanc prælo cõmittere, quin Solem ex Tabulis tuis exactissimis adijcerem, quo vel vno reliquo labori prætium conciliarem. Vtramque vero tuis oculis subijcere, antequam in publicum dimitterem, operæ prætium duxi vel eo nomine,

ne, vt de Sole tuo Tu ipse tibi satisfaceres; tamen enim quotidianis experimentis, quæ sæpius hoc anno habui ad Nobilissimum Diui Petronij Gnomonem tuum, astantibus eruditis plerisque viris ita exactè respondeat, vt vix alicubi vnicum, differentia scrupulum subijssè visus sit, attamen ea est ingenij tui subtilitas, vt quandoque nodum (vt aiunt) in scirpo deprehendens, quæ alijs perfectissimè absoluta videntur, nouâ etiam correctione noueris illustriora reddere. Id vero libentius feci, quod Te isthuc Florentiæ iam nunc degere audiui, Bononiam demum reuersurum; quod dum incredibili animi anxietate Ciuitas tota, sed Amici præcipue tui omnes expectamus, hocce interim exemplar vna cum Procemio isthuc vsq; ad Te peruenire curavi, vt siquidem diutius isthuc Te morari contingat, per litteras, sin citius reuertaris, coram saltem de omnibus tuos mihi adaperias sensus. Vale, meque tui studiosissimum, vt soles, ama.

Excellentissimæ D. T.

Dat. Bononiæ 13. Kal. Iannuarij. 1666.

Addictissimus, & Obsequentiss.

Geminianus Montanarius.

*Clarissimo Viro Geminiano Montanario
In Bononiensi Archigymnasio Mathematicarum
professori publico.*

Io. Dominicus Cassinus S. P. D.

Ix hanc in Urbem pedem intuli, cum ab Illustrissimo Comite Annibale Ranutio monitus sum fasciculum hic tuarum adesse litterarum, quæ meum præstolarentur aduentum. Eas ut accepi valdè lætatus sum, Te libenti animo suscepto olim ab Excellentissimo nobis colendæ memoriæ Marchione Maluasiam labori succedere, measque posteriores Solis hypothesēs tuo pariter donare calculo. Quod cum à nemine diligentius quam à Te, cui illarum fides explorata est, præstari posse probè teneam, honori etiam mihi duco eas excoli à Te, cui non quæcumque satisfaciunt Astronomicæ hypothesēs, sed ex tantummodò, quas observationibus diligentissimè comparatis maximè omnium respondere deprehendis. Et tua quidem circa priorem elapsi anni Cometam observata, quorum concinnitas meam illustravit hypothesim, & ab exteris cognita, librisque deinceps editis collaudata est, quid observando valeas clariùs indicat, quam ut meâ indigeat probatione. Itaque nullus dubito quin à Te quæ probabitur hypotheseon cum observationibus convenientia, illi tuâ in observando exploratâ peritiâ nova accedat auctoritas. Quod flagitas nûm ad ulterio-
rem limam easdem solares hypothesēs reuocarim, sic habeas me quidem nunquam à collatione earumdem cum cælestibus observationibus quiescere, ut ad eas nouo semper studio magis, magisque conformentur, nihil tamen hætenùs inuenisse quod recederem ab ijs, quæ in editis ad eundem Marchionem Maluasiam epistolis circa easdem nouas hypothesēs fuerunt exposita, aut si quid illis adiiciendum, id nullam in huius temporis Ephemeridibus differentiam inferre posse. Etenim post illius Ephemeridum editionem, cum eas, quamdiù Bononiæ moratus sum, cum observationibus D. Petronij Heliometro habitis frequentissimè contulerim, vix vllam vnquam ab ijsdem observatu dignam differentiam reperi, quæ aut solaris speciei trepidationi variæ, aut dubio quandoque intra aliquot particulas lucis termino commodè referri non posset.

In primis verò observationum continuatione certior factus sum eandem istam hypothesim, quæ correctis per meam refractionum Tabulam ab eodem

¹
*De Ephe-
meridibus
ex proprijs
Tabulis
continuatio-
ne.*

²
*De noua
hypothesi
præstantia*

³
*Eiusdem
cum prioribus
comparatio.*

4
Prioris
hypothe-
sis exa-
cta cum
nova Ric-
cioli con-
uenien-
tia.

dem Marchione editam obseruationibus innittitur, multis nominibus illis esse præferendam, quæ solis obseruationibus in altiori situ nullâ refractione limitatis, superstructæ sunt, quales fuisse monui priores meas, quibus in edito ante decennium specimine utebar, quando nondum refractionum ratione inuentâ, eas in obseruationum vsu neglexeram. Qualescunque tamen illæ fuerint, quibus iam meliores substitueram antequam aduersus eas Genethliacus quidam, qui inuitâ Vraniâ audiri cupit Astronomus, simulato Muti nomine mussauerit; vt tamen earum primâ adornatione etiamnum merito possim gloriari, effecit nuperrimè nouus nostri sæculi Atlas P. Io. Baptista Ricciolus in insigni opere Astronomiæ reformatæ, in qua cum minimè pertesus laboris, nec priorum hypotheson præoccupatione deuinctus, quæ magnorum virorum optime de republicâ literariâ meritorum laus summa est, Tabularum elementa multò accuratius, quam in Almagesto suo ponere studuerit, recens tamen adhibitis obseruationibus in eo, vt arbitror, situ selectis, vbi refractionibus minimè subesse communiter creduntur, in eas adductus hypotheses est, quæ cum meis illis veteribus in eodem specimine editis fere ad vnguem coincidunt. Solis quippè Apogæi locum, quem ab Almagesto suo gradu vno integro promouit, in eodem nunc minuto specimini meo conuenientem exhibet; Solis eccentricitatem, quam nouarum obseruationum auctoritate fermè ad medietatem eius, quam in Almagesto receperat nouissimè imminuit, in eadem centimillesimâ particulâ cum eâ, quæ in meo specimine habebatur, nunc ab eo definitur. Hinc eadem prorsus in formâ ellipticâ æquationes, eadem in duobus Zodiaci semicirculis solis mora. Cumque medius motus solis annuus vno secundo Scrupulo integro ab eo, quem in specimine retinebam, non differat, eius verò radix intra quartam minuti partem meæ illi consentiat, verus locus solis ex illius nouissimis Tabulis deductus ad hæc tempora in hac eadem ipsâ minuti parte ac ex fundamentis in meo specimine expositis elicitur. Et hic quidem eximius consensus hypotheson à diuersis Astronomis diuersâ, vt credibile par est, viâ methodoq; inuentarum insigne exemplum est Astronomicæ subtilitatis, & conspirationis obseruationum eiusdem generis quantumuis diuersarum, nudè tamen adhibitarum in eundem scopum. Quo nomine ab ijs me per alteram hypothesim recessisse paniteret, nisi adhuc cau-
farû, quibus, vt epistolis exposui, ad id adductus sum, vim validam perfentirem; nempe cum in eorum elementorum inuestigatione maiorum suppositionem de nullitate refractionum in altioribus cæli sitibus sequutus solâ obseruationum ibi perceptarum electione interim confidissem, meque ad earum rationem indagandam comparatione superstructæ hypothesi cum
hy-

5
Necessi-
tas prio-
rem hy-
pothesim
deferren-
di ex re-
fractioni-
bus.

hybernis obseruationibus, vt in specimine professus sum, reseruassent, vt Deo propitio eas reperi, & quidem naturalibus causis, geometricis demonstrationibus, & experimentis innumeris consentientes, visum mihi est non posse hybernas obseruationes cum æstiuis per refractiones conciliari, nisi & illæ adhiberentur æstiuis. Maxima quippe declinatio solis in hyberno solstitio ab æquinoctiali ex meris stellæ polaris altitudinibus exactissimis constituto plus minutis quattuor cum semisse deficiebat à declinatione maximâ ab eodem in æstiuo solstitio apparente, quod non semel, aut bis, sed quoties obseruationes solstitiales habere, & comparare licuit constantissimè deprehendi, vt etiam post meum Bononiâ discessum à Te, & à D. Marchione Maluasia maximo meo Heliometro confirmatum est. Quam sanè differentiam cum refractioni solis parallaxi etiam imminutæ tribuendam esse nemo iuerit inficias, inueniendus mihi fuit modus parallaxes, refractionesque ita attemperandi, vt per eam correctæ obseruationes hybernæ, & æstiuæ æqualem vtroque declinationem Solis ab æquinoctiali maximam exhiberent, quod à me non perperam, sed eâ methodo præstitum est, quam ad propositum mihi scopum attingendum aptissimam esse comperi. Primò enim quæ esset generalis refractionum omnium regula didici experimentis innumeris, quæ circa finem anni 1656. habita sunt à me apud Reuerendissimum P. Thadæum Pepulū Abbatem S. Bernardi Oliuetani ordinis Exgeneralem eorū promotorem, cuius in optimas artes singulare studium Tibi etiam notum scio. Ijs autem comprobatum est radios omnes ab aere in spherâ siue vitream, siue aqueam siue liquoris cuiuscumque incidentes ad illius centrum per refractionem certâ proportionem accedere, quæ eadem semper in quavis obliquitate perseveraret. In vitreâ namque spherâ quæcumque esset distantia à centro, ad quam radius in aere ad ipsam directus collimaret, ea per refractionem in illius superficie tertiâ semper sui parte minuebatur. In spherâ autem aqueâ, quæuis distantia esset à centro, ad quam radius in aere dirigebatur, refractione in eius superficie facta quarta sui parte decrescebat; similiter in alijs diaphanis corporibus certis proportionibus distantix radiorum directorum ab aere ad quamuis à spheræ centro distantiam directorum per refractionem curtabantur. Quod sanè geometricè consentit principio, quod proditum à Renato Cartesio, deinde à Marino Mersenno, ab Emanuele Maignan, à Petro Herigonio, ac postremò denique ab accuratissimo solertissimoque naturæ luminis exploratore P. Francisco Maria Grimaldo mihi dum viueret amicissimo receptum, & illustratum est: *Cuiuscumque radij*

C

6
Apparētis declinationis Solis maximæ in vtroque solstitio discrepantia

7
Conciliatio ex refractione parallaxi attemperata per eadē

8
Ad refractiones inueniendas progressus per experimenta

9
Generalis refractionum lex.

10
Refractionum in vitro mensura.

11
Mensura refractionum in aqua.

12
Principiū iam diotricis receptū, & experimentis cōprobatū.

13
Idem
princi-
pium coe-
lestibus
refractio-
nibus ap-
plicatū.

14
Altitu-
dinis a-
eris con-
sideradi
necessi-
tas.

15
Visua-
lis radij
ad super-
ficiē a-
eris, &
Terra
inclinā-
tio varia

16
Quibus
datis re-
fraction-
es in ae-
re geome-
tricē de-
ducantur.

17
Refra-
ctio phy-
sica.

18
Licet ab
oculo nō
percepta
argumē-
tum est
observa-
bilis re-
fractionis

19
Refra-
ctio astro-
nomis usi-
rata, non
physica

dy directi, & refracti ad superficiem refringentem inclinationum certam esse sinuum proportionem: quod nos nulla exceptione verissimum multis experimentis comperimus. Huiusmodi innixus principijs, & experimentis, non dubitavi statuere, Radij cuiuscumque ab aethere in aeris superficiem oblique incidentis distantiam à terra centro (quod, & centrum aeris superficiei est) per refractionem certa sui parte decurtari. Quae igitur esset proportio decurtationis huius caelestibus observationibus consentiens mihi fuit explorandum. Verum enim verò cum non omnes radios hac lege in aeris superficie refractos ad terram peruenire necesse sit, cum altiores possint aera nubesq; inoffensi præterlabi, determinanda fuit proportio altitudinis aeris ad semidiametrū Terræ, ut qui radius tali lege refractus terram contingeret, qui illam hac, illâue inclinatione ferire posset, fieret cōpertum; eiusdem quippe visualis radij in aere alia inclinatio est ad superficiem aeris, alia ad superficiem Terræ, harumq; inclinationum alia, aliaq; proportio pro ratione semidiametrorum Terræ solius, & aeris Terræ comprehensâ. Notâ autem proportionem inclinationis, quam habet iuxta observatoris oculum ad terræ superficiem idem radius in aere, quo sidera conspiciamus, quæ sideris apparentem à vertice distantiam determinat, ad inclinationem, quam habet ad superficiem aeris ad ipsum refractionis punctum; notâq; insuper proportionem inclinationum, quam habent idem radius in aere refractus, & in aethere directus ad superficiem aeris in eodem pariter refractionis puncto innotescit harum inclinationum ad aeris superficiem differentia cuicumq; distantiae apparenti à vertice cōpetens, quæ mihi refractionis physica est radij ad observatoris oculum venientis in eadem aeris superficie facta per longitudinem radij siue à vicino, siue à remoto termino venientis non variabilis. Hæc autem immediatè ab oculo non percipitur utpotè existente non in aeris, sed in Terræ superficie, argumentum tamen astronomicum est differentiae inter inclinationem eiusdem radij in aere ad Terræ superficiem siue apparentem distantiam à vertice, & eam quæ appareret per rectam lineam ab observatoris oculo ad observatum sidus geometricè perductâ. Hæc autem differentia refractionis illa est, qua utuntur Astronomi, dum locum sideris per refractionem in aeris superficie aliter apparentem observatori in Terræ superficie constituto, ac appareret si directè nullâque intercedente in aere refractione cerneretur, reducant ad locum, qui ab eodem terrenæ superficiei puncto directè sine interposita refractione conspiceretur, qui à verò loco ad Terræ centrum relato tota adhuc discrepat parallaxi à ratione semidiametri Terræ ad sideris distantiam determi-

terminata. Hanc autem refractionem non physicam, sed artificialem aptius dixeris, utpotè artificiosè à physicà deductam ad repræsentandam differentiam quam ad oculum non, ut aiunt, formaliter, sed quasi effectiuè, & consequenter causat refractione illa physica altiores solis radios ad locum obseruatoris deprimens, vnde est ut altior videatur quàm si ex eodem loco directis radijs cerneretur. Eamdemque opticam ritè dixeris, quatenus est angulus ad obseruatoris oculum factus à radio refracto vnà cum rectâ lineâ ad idem sideris punctum productâ, à quo procedit refractus, non enim physicam per se considerant Optici, sed quatenus ex eâ variationes resultant ad oculum, qui proprium, & immediatum est Opticæ obiectum. Verissimè etiam eandem Astronomicam appellaueris, quatenus eâ vsi sunt Astronomi à Tychone deinceps ad reducendum sideris locum per refractionem apparentem ad eum, qui obseruatori appareret seclusâ omni refractione in aere. Sic enim illi refractione uti solent, ut cum per eam locum apparentem correxerint, adhuc parallaxi vtantur ad verum locum, qui à Terræ centro videretur, inueniendum, si quam sidus habeat parallaxim sensibilem.

Caterum cum refractione physica sit angulus acutus in aeris superficie, quem radius à sidere directus ibi efficit cum refracto exterius producto apparentem locum determinante, & refractione artificialis, siue optica, siue Astronomica sit angulus in oculo iuxta Terræ superficiem posito, quem cum eodem radio refracto efficit rectâ lineâ à viso sideris puncto productâ; constat differentiam inter vtramque esse tenuissimū angulum in sidere duabus rectis lineis compræhensum, quarum altera ad refractionis punctum in aeris superficie, altera ad obseruatoris locum in terræ superficie dirigitur, qui si sensibilis esset argueretur à refractione physica tanquam angulo externo, & opposito, & à proportionem semidiametri Terræ ad sideris distantiam, quæ duo sunt latera ipsam continentis trianguli; Verum ea est illius tenuitas, ut solâ subtilitate geometricâ, non autem astronomicâ sit perceptibilis, non modò in fixis immani distantia à Terrâ remotis, sed etiam in Sole, Lunâ minoribusque planetis; altitudo quippè aeris refractiui, quæ etiam obliquè tenuissimo illi angulo subtenditur saluis obseruationibus tantam nequit habere ad stellarum distantiam proportionem, ut exindè libero oculo, nedum instrumentis nostris quibus altitudines metiri communiter solemus percipi à nobis posset. Siquidem, & eius ad semidiametrum terræ proportio tam parua est, ut meritò à Gassendo malorum perficorum lanugini comparetur. Itaque quemadmodum fixarum parallaxes propter minimam terrestres

sed artificialis, optica, astronomica.

20
Refractione physica astronomica vera & comparatur.

21
Harum differentia insensibilitas.

22
Aeris altitudo parua.

semidiametri ad illarum distantiam proportionem insensibiles, etsi verè eas asserat Geometria, in Astronomia nullæ habentur, ita differētia hæc inter Physicas, Astronomicasq; siderum refractiones hoc modo acceptas, quæ & ipsa species quædam parallaxis est ab aeris ad terræ superficiem, nulla esse potest in Astronomia, licet Geometriam non fugiat.

23
Refra-
ctio eadē
physica
& refra-
ctio vere
astrono-
mica in
Stellis
omnibus
auales
adsensū.

24
Quomo-
do paral-
laxi ad
vera lo-
ca ex ap-
parenti-
bus exhi-
benda so-
cietur.

25
Differē-
tia a loco
visio per
refractionē
nō a loco
vero est
exces-
sus vel re-
fractionis
vel
Parallaxi-
s, nō Re-
fractionis.

26
Altera
ignotā nō
habetur
ex obser-
vationi-
bus alte-
ra.

Cum igitur Physica eadem in eadem inclinatione Planetis omnibus siue propinquoioribus, siue remotioribus conueniat, omnibus pariter, æquè conueniet Astronomica exposito modo sumpta, eademque Soli, Lunæ, Planetis, fixisque inseruiet, vt in Ephemeride Marchionis Maluasæ dictum est. Et illa quidem sola fixarum loca apparentia reducet ad vera nullius indiga reductionis à superficie ad centrum terræ per parallaxim, qua supponuntur carere propter semidiametri Terræ à fixis insensibilitatem; Planetarum autem, ad quorum distantiam Terræ semidiameter sensibilem habet proportionem, loca per refractionem huiusmodi ad Terræ superficiem reducta, hinc ad centrum Terræ referenda adhuc erunt per parallaxim. Cumq; refractione sidus attollat, parallaxis deprimat, differentia à loco per refractionem in Terræ superficie apparenti à loco vero ad centrū Terræ reducto, tantò minor erit refractione astronomica ipsum tantummodò à radio refracto ad rectam lineam à Terræ superficie ad sidus productam referente, quanta est parallaxis si quidem refractione parallaxim superet, vt ferè accidit in Sole, minoribusque planetis, vel tantò minor parallaxi, quanta est refractione, si parallaxis superet refractionem, vt contingere solet in Luna. Itaque differentia à loco viso per refractionem ad locum verum ad centrum Terræ relatum modò est excessus refractionis suprà parallaxim, modò excessus parallaxis suprà refractionem. Quemadmodum ergo Lunæ nec parallaxim, nec refractionem totam astronomicamque dixerim differentiam inter locum illius per refractionem in Terræ superficie apparentem, & verum à centro Terræ cum sit excessus parallaxis supra refractionem; ita nec in Sole quidem hanc eandem differentiam dixerim refractionem totam, & astronomicam, cum verè sit refractionis excessus.

Cum autem dato loco vero per hypothesim, & loco apparente per obseruationem soli hi excessus per differentiam in planetis vtramque variationem admittentibus elucescant, haberi per eos non poterit aut parallaxis, aut refractione integra, nisi alterâ earum notâ cum eo excessu comparetur. Quando enim locum apparentem supra verum elatum habueris, argumento erit refractionem attollentem parallaxi deprimenti præualere. Si igitur parallaxis nota sit, ea differētiæ inter verum, & per

refra-

refractionem apparentem locum addenda erit, ut totam conficias astronomica refractionem, aut si nota refractionis fuerit, ab hac subtrahenda erit memorata inter verum, & apparentem locum differentia, ut parallaxim obtineas; contra cum locum apparentem infra verum depressum habueris, argumento id erit parallaxim deprimentem refractioni attolenti praevalere. Quare si nota refractionis fuerit, ut parallaxim totam obtineas, illa tunc differentiae inter verum, & apparentem locum addenda erit, vel si nota fuerit parallaxis ab hac subtrahenda erit eadem differentia, ut obtineas refractionem. Nec vero ludicra inuentio ista est refractionis totius ex additione parallaxis ad differentiam totam inter apparentem, & verum locum in Sole, eo quod in observatione nunquam elucescat tota, quemadmodum nec inanis est inuentio parallaxis integræ in Luna ex additione totius refractionis ad eandem differentiam licet non tota in Luna elucescat parallaxis. Cum enim reuera hæc differentia ex refractione, & parallaxi in contrarias partes planetam agentibus una alteri plus minusve prævalente attemperetur, nunquam naturam eius ritè agnoscere poteris, nisi seorsim duo hæc principia, ex quorum contemperatione constituitur, ritè habeas perspecta; nec ex immediatis observationibus licebit elementa illa, ex quibus mensuræ refractionum ad quascumque altitudines determinantur, adinuenire, nempe rationem semidiametrorum Terræ, & aeris, distantiarumque radij directi, & refracti à communi centro, ex quibus geometricè deduci possunt caelestium refractionum Tabulæ. Quod si contentus esses Empiricæ refractionum Tabulæ ex collatione apparentium altitudinum Solis observationibus comparatarum cum veris ex hypothesi quâpiam notis, haud inficias iuerim posse te nullâ parallaxis consideratione differentias intercedentes, quas in Sole excessus refractionis supra parallaxim dixi, refractionum nomine habere, quibus etiam in reducendis locis apparentibus ad vera nullâ iterum habitâ parallaxis ratione utare. Verum ego magis è re, & dignitate Astronomicâ esse duxerim, ex selectissimis aliquot observationibus principia caelestium refractionum determinare, & ijs ad omnes altitudines refractiones alias geometricè deducere, tum quia facilius est paucas exactissimas in aliarum fundamentum, quam multas habere, tum quia maior est geometricâ subtilitate innixa concinnitas, quam nudis ybique observationibus, quæ comparari solent labore improbo, instrumentisque non omnem subtilitatem assequentibus. Simili planè consilio Astronomi planetarum æquationes ad singulos gradus distantiae ab Apogeo, & à Sole non singulas ex immediatarum

27
Totius
refractionis
vtilitas.

28
Excessus
Tabulæ
posset
observationibus
colligi.

29
Sed vtilius
ex
suis
principiis
deducere-
tur.

30
Exemplum
ex
Planetarum
æquationibus.

observationum cum medijs motibus collatione constituunt, sed ex paucis selectis illarum fundamenta deducunt; unde geometricè æquationum Tabulas cōstruunt; quod cum etiam in refractionibus facere possis, vt meā potes methodo, cur non liceat non video, cumque ea sensim exhibere possis integra, & inter se distincta, quæ proprias distinctasque habent causas, principia, modos, effectionesq; quales sunt parallaxes refractionesque, quarum hæ ab aeris densitate, & altitudine, illæ à proportionem semidiametri Terræ ad sideris distantiam determinantur, haud scio cur ea mutila confusaque cogaris exhibere, cumque refractionum genus adhibere possis, quod variationem omnem ad oculum causâ refractionis solius in aeris superficie factam exactè exprimat, quodque planetis omnibus, & fixis æquè cōueniat, & parallaxi cuiuscumque ad verum cuiusque locum repræsentandum possit attemperari, cur illi varium quoddam, & peculiare singulis planetis præferas non intelligo.

31
*Methodus
constructa
refractionis
Tabula.*

Ego omni studio conatus sum eas inuenire proportionem semidiametri aeris ad semidiametrum Terræ sinuumque inclinationis directorum, refractorumque radorum, quæ horizontales refractiones obseruatas cum solstitialibus, in quibus minima est Astronomicarum hypotheson necessitas, exactè conciliarent. Ex his geometricè Tabulas deduxi ad singulos gradus apparentis distantiae à vertice, ex quibus perspicuum fuit eas etiam in æstiuis altitudinibus, cōtra quam olim supponeretur, iuxta ea quæ iam in specimine fueram suspicatus, cum me ad eorū inuestigationem reseruarem, sensibiles esse, & ad verticem vsque conscendere.

Æstiuæ tabulæ elementa duabus propositionibus in editâ ad Marchionem Maluasiæ epistolâ exposui, ex quibus qui eas iuxta expostas leges deduxerit, animaduertet eas esse accuratè supputatas, & emendatè editas. Nec miraberis longe diuerso ab aliorum Tabulis progressu procedere, cum perpendes nunquam hætenus ex notâ satis refractionum naturâ supputationes ab alijs fuisse institutas. Eam Tabulam cum in hypothesi minimæ solis parallaxis supputassem eius variationem per anni tempus non videbantur ferre obseruationes nisi maior assumeretur parallaxis: cumque improbabilius videretur in tam diuerso aeris statu ab æstate in hyemem nullam esse refractionum variationem; per æquinoctialem hybernæque Tabulam tantam intuli, quantam ferre videretur vnum ferè parallaxis minutum: nec enim maiorem vllō modo admittebant Lunæ dimidiatæ, & Martis diligentissimè sæpius in stationibus, quæ infra Solis distantiam minimam celebrantur, peculiari methodo à me comparatæ obseruationes. Sane cum parallaxis refractionis

33
Conceptus

nis

nis partem sibi æqualem obseruationibus adimat, eaque vicissim ab æquali refractionis parte obtegatur tota, vtriusque contemperatio ex immediatis obseruationibus adeo perplexa est, vt nisi aliunde maior habeatur determinatio vix vnquam Astronomo satisfaciatur. Possunt enim saluis obseruationibus immediatis certos inter terminos parallaxes, refractionesque augeri, vel imminui, dum tantumdem vtrique addatur vel adimatur. Imminui tamen non potest in Sole refractione ad terminos differentie obseruatæ inter verum, & apparentem locum, cum illa tota procul dubio excessus sit refractionis supra parallaxim, quemadmodum in Luna parallaxis nequit ad eam vsque differentiam imminui, cum sit eadem differentia parallaxis supra refractionem excessus. Itaque exhibere in mea æstiuæ tabula refractiones minimæ ferè mihi habentur, quæ accipi possint, cum minimæ conciliantur parallaxi. Eamque propterea contulisse stellis fixis ad verticem conscendentibus, qualem Ferrariæ olim diligentissimè obseruari dexterum humerum Aurigæ, si pro iisdem tale habere potuissim instrumentum, quale mihi pro Sole comparaueram. Formæ autem quam in memoratis epistolis exposui, ideo acquieui, quod Brumalium, Æstiuorumque solstitiorum meridianas altitudines, non modo quæ Bononiæ diligentissimè comparatæ sunt, sed quas potui ex tota Europa à summis Astronomis captas colligere exactè conciliarent, quod cum non asseruerim modo, sed vndecim exemplis palam ostenderim, nemo sanè temerè me id asseruisse meritò dixerit, nec me vllam refractionum peritiam, vel peritiam, quam Mutus obijcit, habere non posse; Quæ enim aut physica, aut Astronomica assertio in re difficillima maximèque perplexa vberiore vnquam habuit probationem? Equidem cum Tabula non Empiricè ex externis obseruationibus fuerit deducta, sed Trigonometricè ex simplicissimis principijs, quæ Solis obseruationibus Bononiæ habitis innituntur, fuerit supputata, atque ex iisdem, quæ memoratarum epistolarum vltima magnis characteribus proponuntur perito Geometra eamdem liceat supputatione expendere, expensamque cum expositis exemplis conferre, æquis rerum æstimatoribus vberimè satis interim me fecisse putarim; præsertim cum nec Tycho nec alius ab eo quispiam refractionum cælestium Tabulis digestarum fundamenta, vnde Geometricè deducerentur prodiderit, vel obseruationum exemplis palam comprobauerit. Nec vereor ne eadem Tabulæ spontè satisfacturæ sint ijs, qui eas cum obseruationibus cõtulerint, vt non modo à Testapissime, & à Marchione Maluasia factum Bononiæ est, sed etiam

rationis
perplexitas.

34
Minima refractionis terminus.

35
Minima Solis refractionis ex proprijs inuentis.

36
Determinata refractionum ratio.

37
Novarum refractionum comprobatio.

Pari-

Parisijs à Viro Clarissimo Petro Petito in præclaro opere quod de nuperis Cometis Christianis. Regis iussu scripsit, ediditq; ubi meas Tabulas, & rationibus, & experimentis conformes dixit, probauitq; Parisiisq; obseruationibus aptissime adhibuit.

38
Vfus Tabularum ad hypothesen constituendus.

Ergo ubi meas refractionum Tabulas ab expositis principijs legitime deductas exactissimas obseruationes independenter à motuum hypothesibus repræsentare comperi, illas in hypothesicon constitutione adhibere non dubitavi, reductis videlicet per easdem, electasq; parallaxes locis apparentibus ad vera, quæ in hypothesi fundamenta erant accipienda, non neglectâ reductione altitudinis poli, & Stellæ polaris, & declinationis maximæ ex solstitialibus altitudinibus refractione limitatis. Tunc igitur tam hyemalibus quàm æstiuus obseruationibus vñ alias adinueni hypothesen à prioribus, quæ nullâ refractionum obseruatione adinueniam, valde differentes, quæ ferè in omnibus præterquam in eccentricitate hypothesibus Tabularum Rudolphinarum conuenire deprehendi. Quare earum medij motus, & Apogæi radices ad hoc tempus retinui. Et ipsam quidem Apogæi retrahendi necessitatem perspicuè animaduerti collatione obseruationum pari dierum numero hinc inde à solstitijs distantium, quibus euincebatur prioris hypothesi Apogæum minutis quattuor circa hybernũ solstitium Solem ab obseruationibus retardare, circa æstiuum promouere. Eccentricitas autem imminuenda fuit, ni vellem in æquinoctijs tantam inducere parallaxim, quæ penitus supputatam elideret refractionem, simulq; satisfacere obseruatis, quæ hanc exigere in meis Tabulis limitationem in specimine præmonueram.

39
Tabula vñ Rudolphinarum præstantia.

40
Apogæi restituendi necessitas.

41
Eccentricitatis limitanda necessitas.

42
In conferendis obseruationibus parallaxim & refractionem habenda ratio.

43
Novarum Tabularum cum obseruationibus consensus.

Cum autem ex his nouissimis hypothesibus Excellentiss. Marchio Ephemerides supputarit, & ad loca apparentia ex ijs inuestiganda monuerit reductiones per parallaxes esse faciendas; mirandum fanè est extitisse qui tempora æquinoctiorum apparentium Tabellâ speciminis exposita contulerit cum æquinoctijs ex Ephemeridibus illis deductis nulla reductione per refractionem, vt præcipiebatur, ac proinde vera comparasse apparentibus, & discrimen ex refractionibus necessario promanans obseruationum, aut Tabularum defectui tribuisse, vt factum à non equo Mercurio Sauiniano est. Equidem obseruationibus per refractiones huiusmodi correctis tam exactè respondent Tabulæ per totum anni tempus, quantum exigi merito possit, vt ex comparisonum editione, quam molior, fiet perspicuum.

Cauendum tamen ne indiscretè ab iisdem plus equo exigamus.

Sci-

Scimus enim variationem vnius minuti in Solis declinatione circa æquinoctia horæ integræ variationem inferre, atque adeò vnius secundi in declinatione minutum horarium vnum. Declinatio autem elicitur non ex solâ meridianarum solis altitudinum obseruatione, verùm ex comparatione earundem cum altitudine poli, quæ & ipsa ex pluribus obseruationibus deducitur. Ommitto refractiones, & parallaxes adhibendas, si quis velit non apparentia tantum æquinoctia, qualia in specimine exhibere professus sum, sed vera inuestigare. Itaque exigere ex obseruationibus definitiones verorum æquinoctiorum ad singula temporis minuta nil est aliud, quam in obseruationum multitudine tantam exigere subtilitatem, vt simul sumptæ vnius secundi scrupuli à Cœlo differentiam non admittant. Quantam vero putas requiri instrumenti magnitudinem, quæ singula secunda tantula possit discriminatim admittere, quantum est punctum, quo calamo periodos claudimus? Meâ quidem supputatione tercentorum sexaginta pedum altitudo vix sufficit cum sex pedum radius in eâ magnitudine sola admittat scrupula prima. Poteritne igitur equus Iudex inconstantie, & repugnantie obseruationes redarguere, quæ æquinoctiorum tempora in singulis minutis primis conuenientia immediatè non prodant? Equidem non nisi per summam obseruationum imperitiam prodire à quopiam tale iudicium poterit, aut idcirco minora instrumenta maioribus præferri.

Satis muneri suo fecit Astronomus, cum ex maximis, & exactissimis organis vsus ad obseruationes est, & ad eas aliorumque selectissimas representandas eas inuestigauit hypothesas, quæ refelli euidentibus obseruationibus non possint, quod quantum hætenus expertus sum recentiori hypothesi mihi videor esse assecutus. Ea siquidem quotidianis obseruationibus ad Heliometrum in D. Petronij Templo publicè expositum tanquam ad lydium lapidem expensa Cœlo consentire depræhenditur, quoties in loci Solis altitudine supputandâ adhibetur non solum mea refractionum, & parallaxium Tabula, verùm etiam Poli altitudo per easdem refractiones correctâ, & maxima solis declinatio qualem largiuntur illius anni solstitiales obseruationes eadè lege limitatæ, cuius declinationis maximæ variationem intra sec. 23. consistere decem annorum obseruationes partim à me partim à Te, & à Marchione Maluasfa olim nostro diligentissimè habite hoc certè tempore euincunt. Hanc autem variationem, quæ licet exigua sit, latum tamen digitum in Heliometro, in hyberno præsertim solstitio, æquat, procliue fuisset tribuere refractioni hybernæ iuxta aeris status eodem hyberno tempore varios, nisi etiam

44
Qua subtilitate
oporteat
nos esse
coactos.

45
Magnitudo instrumenti
necessaria ad secundariorum distinctionem euidentem.

46
Æquinoctia certa ad temporis minutia singula ex obseruatione haberi non posse.

47
Experimenta Hypotheson qualiter instituenda.

48
Nostrarum Tabularum experimēta

49
Maxima declinationis apparentis variatio.

30
Vari-
tio refra-
ctionis
ad aeris
status va-
rietatem
perexi-
gua.

51
Vari-
tio iuxta
anni tē-
pora.

52
Vari-
ationes
alia ir-
regula-
res legi-
bus non
obnoxia

53
Refra-
ctio irre-
gularis
perexi-
gua de-
prehendi-
tur.

54
Refra-
ctio mul-
tiplex in
aere, sed
non per-
ceptibi-
lis.

55
Refra-
ctio sensi-
bilis con-
tra ferē in
aeris su-
perficie.

si etiam in ea exhibenda æstiuæ obseruationes conspirassent. Siquid ta-
men ex ea huiusmodi aeris variationi tribuendum est, cum hoc decen-
nio varia fuerit in hybernis solstitijs in calore, & frigore, humiditate, &
siccitate, atque adeo in densitate aeris temperies, valido id argumento
est magnam aeris status differentiam perexiguam refractionum diffe-
rentiam facere, vnde minus mirandum est omnibus in Europæ locis,
quorum nunc habemus Astronomorum Principum obseruationes, ean-
dem Tabulam satis commodè inseruire posse, vt in obseruationum à me
iam proditis exemplis liquidò constat. Haud equidē negarim aliqualem
effici à diuersitate aeris refractionum varietatem, non modò iuxta diuer-
sa anni tempora, cuius ratione aliam æstiuis, aliam hybernis, aliam æqui-
noctialibus obseruationibus Tabulam, parum tamen inter se differentes,
supputauimus; verum etiam vno eodem anni die, cū reuerà aere fumido ma-
iorem quàm alias obseruationis ab hypothese differentiam nonnunquam
obseruarim, quod anomalæ refractioni proculdubio tribuendum: Ve-
rùm hæc diuersitas rarò euidenter sensibilis euadit, vt constat obserua-
tionum per ordinariam parallaxim correctarum cum hypothesebus ordi-
nario consensu, & quæcumque illa sit, cum redigi ad regulam non ma-
gis possit, quàm illam efficientes nebule, & venti, nemo sanus mihi vi-
tio vertet eam à me exhiberi non posse: Est tamen quod gaudeam eam
esse adeo exiguam, vt si ordinarię refractiones notę fuerint, ea postaphe-
resis ignota, & neglecta parum incommodi Astronomis possit inferre.
Nec rursus negarim posse non modò in aeris superficie simplicè contin-
gere refractionem, sed alias minores interiùs, dum in diuersæ crassitie
aerem incidit radius, adeo ut ad oculum multiplici affectus refractione
perueniat, cum tamen mea hypothesis non nisi simplicem illam possit
comprehendere, verum cum probabile non sit interiores illas refractiones
ab aere in aerem valdè sensibilem habere proportionem ad eam quæ
fit ab æthere in aerem, cum aer aeri multò magis homogeneus sit, quàm
ætheri aer, quæcumq; pariter hæ sint, cum comprehendi humanitus ne-
queant, officere non debent, quominus quid ex primaria illa, quæ fit in
aeris superficie, resultet, calculo comprehendamus, & exploremus an
habita illius ratio obseruatis satisficiat. An vero Tabula mea satisfaciat,
tali sæpissimè experimento exploraui. Loci Solis à Marchione nostro
ex meis hypothesebus deducti declinationem accepi supposità obli-
quitate Zodiaci, quæ recentissimè vel ex Solis altitudinibus solstitialibus
refractionum, & parallaxium Tabulâ correctis, & inuicem comparatis
deducta fuit, vel earum altera ex Poli altitudine per refractiones item
corre-

correcta, utroque enim modo continere in iisdem proximis secundis deprehenditur. Declinationi distantiam æquatoris à vertice similiter per refractionem correctam addo, vel adimo, ut resultet distantia vera Solis meridiani à vertice. Huic Solis semidiametrum addo, adimoque ut distantiam veram à vertice utriusque solaris marginis obtineam, his refractiones, & parallaxes conuenientes ex Tabula contrà titulos accommodo, ut obtineam apparentem à vertice utriusque solaris marginis distantiam. Harum Tangentes in Trigonometricâ Tabulâ inquiri illisq; foraminis Heliometri semidiametrum addo, subtrahoque, ex ijs futurum locum solaris trāsitus in meridianâ ante meridiem subtiliter noto, transitumque meridianum expecto, videoque an Solis uterque margo cum notatis punctis conueniat. Ita autem semper conuenire deprehendi, ut saltem perexigua sit differentia, quæ nunquam in tam vasto Heliometro latum vnguem æquare visa est. Quantam verò putas periculo aliarum Tabularum hac methodo factò à vero differentiam inuentam esse? Palmaris certè plerumque prodijt, ut mirum sit etiam minoribus instrumentis non esse euidentissimè sensibilem.

Verum Tu perexiguam à vero differentiam ab eximij Riccioli Tabulis expectabis, & nihilò fortè maiorem quàm ex meis. Hanc enim de iisdem Auctor expectationē cōcitauit nuperrimè in Astronomiâ reformatâ, in qua non acquiescens ijs, quæ in Almagesto non sine magna industria, & diligenti obseruatione determinauerat, non modò suas ipsius reformat refractionum Tabulas, sed & in hypotheses Tychois, & Kepleri eorundemque sectatorum profundius prōfiteretur inquirere, eorumque parallogismos detegere. Meam vero refractionum methodum in dubium vocat multis de causis, quas mihi gratissimum est exponi ab eo, ut veritas, quam omnes diuersâ licet viâ inquirimus, magis elucescat.

Et ille quidem rectè conijcit reſeruatam mihi probationem principiorum quibus refractionum mensuras superstruo in opere astronomico, quod meditor, satis quippe mihi fuit eas interim omnium experimentis exponere, & Ephemeridibus copulare, ut per eas Cælo possent conferri, qua quidem in re propositum mihi finem satis superq; mihi videor consecutus, cum non solum Bononiæ, sed & Parisijs dignæ habitæ sint quæ in vsus reciperentur astronomicos. Interim verò non dissimulaui progressum, quo ad eas inuestigandas vsus sum, quem nunc distinctius his litteris aperui, ut facilius ferre possis totius operis expectationem.

Obiter deindè difficultatem mouet circà diuersitatem refractionum quas

56
Methodus
Tabularum
fidem
exploranda.

57
Experimenti
successus.

58
Expectatio
suarum
tabularum
à Riccioli
concordata.

59
Tabula
nostra
publicis
experimentis
exposita.

60
Experi-
mēta no-
stra ge-
neralia
extra a-
leam ce-
lestium
refractio-
num.

quas comperimus in christallo, vitro, & aquā à refractionibus in aere factis propter refractionem prius factam in ingressu aeris nostratis. Hæc tamen locum non habet in meâ methodo, quæ explorando generalem refractionum regulam non magis accipit radios Solis, quàm ignis, aut cuiusvis alterius visibilis obiecti hîc apud nos existentis, & si quândò Sole utitur, non instituit comparationem radij eius in æthere cum radio in vitro, aut aquâ, sed radij hîc in aere, cuius inclinatio ad superficiem christallinam, aqueamq; eâdem facilitate explorari potest quocunq; modo in aeris superficie refringatur.

61
In refra-
ctionum
usu nos
non re, sed
nomine
discrepa-
mus.

Sed vrget primò distinctionem refractionum opticarum ab astronomicis suis, quā in re nomine solo discrepamus, cum quas ille vocat opticas mihi physicae sint in aeris superficie ad sensum æquales opticis, & Astronomicis meis, quæ sunt anguli ad oculum in Terræ superficie inter radium refractum, & rectam lineam indè ad sidus tendentem ab omnibus Astronomis hætenus adhibitæ ad reducendum locum per refractionem visum ad locum qui ab obseruatore ibidem videretur radio minime refracto.

62
Refra-
ctiones
Astrono-
micæ Ric-
cioli sunt
nobis ex-
cessus re-
fractioni-
um astro-
nomicarū
supra para-
laxes.

Quæ vero ab eodem astronomicæ refractiones dicuntur mihi sint excessus astronomicarum refractionum supra parallaxes in Sole minoribusq; planetis, adeòt genus suarum astronomicarum refractionum deducatur ex meis demptâ indè parallaxi, & in reductione locorum per refractionem apparentium immediatè ad centrum Terræ perindè sit, siue genus adhibeam suum, siue meum parte parallaxi æquali multatum, quā multâ uti me, quoties locum per refractionem apparentem ad verum immediatè reduco, constat ex productis in Ephemeride Maluasiae obseruationum exemplis, in quibus quândòque per gradus à loco per radium refractum visum ad locum, qui à nobis per radiū minime refractum videretur per integram refractionem descendo, vndè ad locum à centro Terræ visum per parallaxim ascendo, quândòq; vno saltu à loco per refractionem viso ad locum visum à terræ centro refractione prædicto modo mutilatâ deuenio, qui modi inter se exactè conueniunt. Ideò verò refractiones integras ad oculum in Terræ superficie nulla sui parte multatas seorsim confidero, quod hæc in omnibus planetis æquales ad sensum sint physicis, quæ iisdem subsunt passionibus, & proprietatibus, quibus refractiones in vitro, aquâ alijsq; diaphanis, adeòt ut earum modum, legesq; possim ex his, quæ sub oculis habemus perdiscere, & per eas locum visum per radium refractum reducere ad locum, qui per rectam lineam ab oculo in Terræ superficie ad sydus perducetur, easq; in planetis omnibus, & fixis adhibere, quæ deindè per proprias

63
Rationes
refractioni-
um inte-
gras reti-
nendi.

cu-

cuiusq; parallaxes ad centrum Terræ recto naturæ, & cognitionis ordine reducuntur, cum contrâ mutilatarum refractionum, quæ nec ad sensum æquales sunt physicis, nec per se certam habent ad illas proportionem, haberi nequeant leges certæ, vniuersalesq; nec planetis omnibus, & fixis applicari eadem, cum in varijs distantijs æquales non sint, sed inter se differant parte cuiusq; parallaxis differentiæ æquali, totâ illarum inæqualitate à solâ parallaxi procedente.

Itâ refractiones integras à suis veris, proprijs, & immediatis causis deduco, earumque proprios effectus confidero, quodque illis naturâ conuenit ab extraneis particularibusque accidentibus segrego, vniuersalesque illarum passiones, quas habent in omnibus sideribus, à differentijs distinguo, vndè ritè constitutis eorum principijs, quæ in aeris densitate, & altitudine radicantur, mensurâ refractionum apparentiam ad oculum in Terræ superficie variantium ad singulos gradus inclinationis ad Terræ superficiem, quibus tamen aliæ inclinationes in superficie aeris certâ lege respondent, geometricè deduco. Quæ si Ricciolus facere sinè huiusmodi distinctione, & progressu possit (posse autem non video) hanc tamen etiâ ferendam putet methodum propositum sibi finem viâ regiâ consequentem.

Monet secundò Ricciolus in eadem altitudine siuè verâ siuè visâ sideris à centro Terræ remotioris ceteris paribus maiores esse refractiones astronomicas, esto secus sit de opticis. Et id quidem verum est de genere astronomicarum refractionum suo reducente loca per refractionem visa ad vera immediatè, qui mihi est excessus refractionis suprâ parallaxes in Sole, minoribusque planetis. In Lunâ quippè genus illud refractionum interit, cum à parallaxibus superentur refractiones, in quâ coherenter loquendo parallaxes astronomicas vocari ab eo oporteret excessum parallaxeon suprâ refractiones nouâ item loquendi formulâ ab astronomorum vsu alienâ. Mihi vero etiâ æquatio immediatè reducens loca per refractionem apparètia ad vera à terræ centro, quæ minore existente parallaxi memoratus excessus est, maior prouenit in planetis remotioribus, quia minore illorû existente parallaxi maior relinquitur refractionis excessus, idèdque maxima in fixis est, quod ad eam æquationem conficiendam refractione assumatur tota, nullâ indè deductâ parallaxi. At vero refractione reducens locum per refractionem visum ad locum, qui per rectam lineam sublatâ refractione à Terræ superficie videretur, cum ad sensum sit æqualis, respōdenti sibi physicè, quæ optica Ricciolo est, in planetis omnibus æqualis ad sensum est.

Tertiò refractiones Solis simplices ait obtineri posse absque parallaxi quamdiù hæc minor est. Hic si nomine refractionum simplicium me-

64
Mutila-
tarū re-
fractionū
incom-
moda.

65
Integra-
rū refra-
ctionum
comoda.

66
Quo sēs
syderis
remotio-
ris maio-
res dici
possint re-
fraction-
es.

67
Genus a-
stronomi-
carū re-
fractionū
Riccioli
nō habet
locum in
Lunâ.

68
Quæ re-
fractione
in
Planetis
omnibus
ad sensū
inæqua-
lis.

69
*Quo sensu
 refractiones
 sine
 parallaxi
 haberi
 possint
 vel nequeant,
 & quomodo.*

moratos excessus locum per refractionem visum ad verum immediatè reducens intelligit, obtineri quidem posse per observationes admittere non modò cum minor parallaxis est, sed etiam cum maior, si ad eam subtilitatem sufficientia non desint organa. Si intelligit refractionem integram reducentem locum per refractionem visum ad eum, qui per rectam lineam videretur, ea certè, cum minor parallaxi est, non potest observatione distingui, nisi per parallaxis defectum à refractione ipsam partim elidente exhibitum, quemadmodum cum parallaxim superat, haberi nequit tota ignotà parallaxi partem illius elidente.

70
*Exemplum
 in duplici
 Planetarum
 æquatione.*

Sed nec refractione decurtata locum Solis apparentem ad verum immediatè reducens deduci ex certis principiis geometricè potest ad singulos altitudinis gradus, nisi inuentà prius refractione integrà locum à radio refracto ad rectam lineam oculum syderi coniungentem reducens, & indè subductà parallaxi; & vice versa ipsa principia refractiones arguentia ex observationibus inueniri nequeunt, nisi supposita parallaxi aliquà, vel nullà refractiones ipsas aut sensibilibus, aut insensibilibus maiores, quàm immediatis observationibus emergant, arguente. Atque ut in inuentione motus planetæ veri ex medio, à quo duabus differat æquationibus, quarum etiam vna adiectiua sit, altera ablatiua, necessariò per inuentionem vtriusque æquationis ex proprijs principiis procedendum, quarum vna Planetam referat ad Solem, si ille circumfolaris sit, altera ad Terram; nec possit ritè differentia à medio loco in verum haberi, nisi per duas æquationes distinctas, licet ea minor sit vtriusque æquatione. Sic ab apparenti syderis altitudine ad veram certo progressu ex proprijs principiis non deuenies, nisi per refractionem locum à radio refracto ad rectam lineam ab oculo ad sydus productam reduceris per refractionem integram, & indè ad centrum terræ per parallaxim.

71
*Ratio
 praxis
 nostra æquandi
 per parallaxes
 & refractiones.*

Addit Ricciolus me in omnibus exemplis ad obtinendam altitudinem solis ex visa addere visæ parallaxim, & residuo subtrahere refractionem. Ego vero in exemplis omnibus altitudini visæ subtraho refractionem reducentem sydus à radio refracto ad rectam lineam ad obseruantis oculum, & residuo addo parallaxim referentem locum sideris à recta linea ab oculo ad rectam à Terræ centro, vel certè excessum prædictæ refractionis supra parallaxim tantummodò subtraho altitudini visæ, ut immediatè verum obtineam, ex quo videre Ricciolus poterat meum excessum suæ ipsius refractionis astronomicæ vicem gerere.

72
*Refractionis
 non compositæ
 non est, sed ut
 maior
 vel minor*

Atquæ, inquit, si refractione illa composita est ex simplici refractione, & parallaxi non potest ea adaptari Fixis, quæ carent parallaxi sensibili. Mihi vero nulla compositio refractionis ex parallaxi, & refractione memoratur. Parallaxis tantum quando refractione minor est, occasionem præ-

præbet distinguendi in eâ cogitatione partes duas, quarum altera parallaxi equalis est, ab eâque obtegatur, sidus infra verum locum deprimendo, quâ efficitur ut refraction non à loco vero, sed à loco per parallaxim depresso ad locum per radium refractum apparentem observatoris oculo sidus attollat. Quemadmodum cum parallaxis maior est refractione, ut in Luna, in ipsa parallaxi distinguere possumus partes duas, quarum altera æqualis est refractioni, quæ sidus nonnihil attollit à loco ad quem ipsum deprimit parallaxis, vnde hæc elucescere nequit tota per comparisonem loci per refractionem apparentis à vero, sed altera pars tantummodò, qua parallaxis superat refractionem. Vbi verò nulla parallaxis est, ut in fixis, nulla ibi occasio est distinguendi in refractione partem parallaxi equalem, quæ illam obtegat, sed tota observationi prostat; cum enim reduxerit locum syderis à radio refracto ad rectam lineam ad oculum in terræ superficie terminatam, insensibile est quod requiritur ad illum reducendum ad Terræ centrum. Quod igitur addit Ricciolus, si simplex est ergò frustra adhibetur parallaxis, non valet, si nomine refractionis simplicis intelligamus eam, qua locus à radio refracto ad rectam lineam ad oculum in terræ superficie reducitur, inde enim per parallaxim solam ad centrum Terræ reducendus est, si quidem ea sit sensibilis. Vno verbo his dubijs omnibus eximetur Ricciolus, si hoc teneat refractiones meas syderum loca referre à radio refracto ad rectam lineam ab oculo ad sidus directè productam, atque inde parallaxibus ad centrum Terræ reduci, si quidem sidus sensibilem habeat parallaxim, sin minus non alia præterea reductione opus esse. In sole igitur reductionem hanc per parallaxim adhibeo, non adhibeo in Fixis sola per refractionem reductione contentis.

Quintò notat in mea Tabula non apparere propè Horizontem præceps illud incrementum refractionum cum debita, ut putat, proportionem, eoquod maior sit differentia refractionum à primo in secundum gradum, quàm à nullo ad primum, cum tamen oppositum supponat requirene leges refractionum etiam Astronomicarum, vnde suspicatur mendum in ijs irrepsisse Typographicum. Hanc ego notam ut legi ex principijs in epistolis expositis iterum ad eisdem altitudinis gradus refractiones Trigonometricè supputavi, eademque mihi iterum provenire, quæ diggeruntur in Tabula, quare nullum ibi mendum aut Typographicum, aut Trigonometricum est, sed rectè iuxta Astronomicarum refractionum à me expositas leges procedit. Ratio verò propter quam maior est differentia refractionum à primo in secundum gradum, quàm ab horizonte ad primum, est quia ad primum vsque altitudinis gradum inclinatio radij visualis ad superficiem aeris variatur tantum minutis quindecim,

non refractione est per convenientem & excedente parte comparatur.

73
Quomodo eadem refractione fixis sine parallaxi & planis cu parallaxi applicetur.

74
Decrementum refractionum celesium inmediate ab Horizonte non adeo præceps ut paulo superiora horizontem &

& à primo ad secundum gradum altitudinis variatur ferè minutis quinque, & triginta, vt ex exhibita à me ratione altitudinis aeris ad Terræ femidiametrum geometricè deducitur, tanta autem variatio inclinationis ad superficiem aeris in secundo gradu altitudinis facta præualeat maiori proportioni differentiarum angulorum ad differentias sinuum in maiori à vertice distantia, quæ refractionis differentias exhiberet, quippe horizontem maiores, prout clariùs in mea refractionum Theoriâ, quam molior, intelliges.

75
Multi-
do, & au-
toritas
obserua-
tionū qui-
bus refra-
ctiones
nostræ ex
penſa sūt

Denique quod retentâ (inquit) parallaxi Solis, & refractione eâque adhibitâ tam Soli, quam fixis proueniant in paucis aliquot casibus eadē Poli eleuationes non præualeat certitudini quam habemus de insensibili refractione fixarum vltra gradum altitudinis 25. aut circiter.

76
Monitū
de distā-
tia obser-
uationū
circūsol-
sticialiū
a solsticio
per inæ-
qualita-
te motus
in decli-
natione.

Verum non alijs fortè adeò pauci videbuntur casus, quorum vndecim ediderim exempla selectissima vndique ex Principibus Astronomis conquisita, quorum etiā nonnulla trium, quatuorue annorum solstitiales obseruationes comprehendunt, & quarum subtilitatem comprobabat conspiratio omnium in restituendâ obliquitate eclipticæ, cum eâ perexiguâ nutatione, quam etiā hodiernæ obseruationes in magno D. Petronij Heliometro euidēter ostendunt, cum præsertim nemo vnquam ad Tabulam refractionum comprobandam earum periculum ad tot, talesq; obseruationes fecerit. Equidem, quæ à me selectæ sunt eam habent auctoritatem, vt nisi eas repræsentent aliorum Tabulæ, vix fidem vllam mereantur, eas verò ab aliorum Tabulis refractionum repræsentari non posse expertus ipse sum, idemq; alijs licet experiri, cum tamen meæ & has, & alias exactiores repræsentent concilientq; vt constat ex exemplis solstitialium obseruationum, quas protuli, ex quibus postquam ad solstitiales altitudines inueniendas rationem habui inæqualitatis motus in declinationem, valdè miror etiā non habitam à Ricciolo in definiendis solstitiorum temporibus ac meridianis altitudinibus solsticio proximis, in quibus supponens diurnum declinationis motum secundorum 14. secundis ex. gr. 7. quibus ratione inæqualitatis deberentur horæ 17. 24. dat horas 12. secundis 11. quibus horæ 21. 6. dat horas 18. & in obseruatione Vvaltheri anni 1478. secundis 44. affigit dies ferè 3. quibus vix deberentur in hac suppositione dies 1. hor. 18. quamquam id eruit ex comparatione cum tributa mihi declinatione maximâ gr. 23. 29. 20. quam ego ibi tunc erui gr. 23. 29. 31. Et si non committenda paucorum secundorum discrimini solstitialia tempora, sed longè diuersa certiorq; methodo inquirēda, quam cum obseruationum exemplis tradam in Heliometro, interim namq; exigua hæc discrimina, quæ magnâ in solstitiorum temporibus differentiam inferunt, non tantimomenti in refractionū negotio sunt.

Cete-

Cæterum nullo fortassè validiori experimento refractionum methodum comprobabis, quàm obseruationum solstitialium cum circumpolaribus ad eandem poli altitudinem exhibendam conciliatione, cum ad eorum dissidium conciliandum primò fuerint inuestigatæ, vt constat ex Tychonis Progymnasmatù primo. Quæ enim tutior medela est, quàm quæ symptomati, cui primum medendo inuestigata est omninò subueniat? Non præualet, inquit Ricciolus, certitudini quam habemus de insensibili refractione fixarum vltra gradus altitudinis 25. aut circiter. Ego verò talem certitudinem hæcenus nactus non sum, & spondeo demonstraturum me positâ refractione horizontali fixarum hybernâ, quantam mecum ferè ponit Ricciolus min. 32. 29. non posse illarum refractionem ad gr. 25. saluis earum generalibus legibus expositis, non esse maiorem minutis saltem 2. nisi aeris altitudinem minorem supponamus duobus milliarijs Bononiensibus, quod ille proculdubiò non admittet.

Quarè minimè hic assentior Ricciolo satiùs esse arbitranti discrepantiam solstitialium obseruationum adscribere refractioni tantummodò Solis vel ordinariæ, vel extraordinariæ, vel vitio alicuius obseruationis. Quod enim ad refractiones extraordinarias attinet, consensus omnium à me conquistarum, & earum, quæ decennio Bononiæ habitæ sunt, satis indicat eas esse in nostro climate permodicas, cumq; methodum habeas, qua saluare eas cum obseruationibus possis, haud scio quo iure vtramq; discriminis arguas. Equidem expertus sum refractiones, quæ in solstitijs brumalibus deprehenduntur, simili tenore totam ferè hyemem perseuerare, & singulis annis recurrere easdem paucorum secundorum differentiâ, eaq; continuato cursu à mea Tabula meis hypothesebus iuncta conciliari. At Deum immortalem! quantum Riccioli Tabula illius etiâ hypothesebus iuncta hyemem totam ab obseruationibus recedit, tantum certè, & ad eundem modum tandiù, vt nunquam discrepantiam tantam possit aut obseruationum vitio, aut extraordinariæ causæ tribuere.

Solem à solstitio hyberno per totum Capricorni signum ex eius nouissimis Tabulis supputa, & eius loci declinationem ex illius item Tabula, cui adde Poli altitudinem nulla correctam refractione, vt habeas centri Solis meridianam à vertice distantiam. Huic adde, & aufer semidiametrû Solis ex Tabula, quam exhibet, vt habeas vtriusq; Solis marginis distantias meridianas à vertice, quas corrige per refractionem ex illius Tabula depromptam, vt habeas apparentes. Harum Tangentes quære, & quolibet die compara obseruatis in Heliometro Tangentibus, & semper inuenies Tangentes ex Riccioli hypothesebus supputatas excedere Tangentes in Heliometro obseruatas sexcentis, & quandoq; septingentis partibus, qualium Gnomonis altitudo est 100000. Hanc differentiâ,

quæ

77
Solstitia
liu obser
uationu
auctori
tas in re
fractioni
bus de
prehen
dendis.

78
Refra
ctiones
supra al
titudinē
gr 25. ex
certis
princi
pijs de
monstrari
posse sen
sibiles.

79
Refra
ctiones ex
traordi
naria in
nostro Cli
mate per
modica.

80
Refra
ctiones
solstia
les diu si
mili teno
re perse
uerant, &
singulis
annis ea
dem.

81
Tabulas
Refra
ctionum
Riccioli
cōferēdi
modus.

82
Differen
tia calcu
li ex Ric.

ciolo ab
obserua-
tis in
Heliome-
tro quan-
tum

50

quæ plerumq; vncias decem palmi Romani in meo Heliometro æquat, & tamdiu constanter perseuerat, tribueſne aut obseruationis vitio, aut extraordinariæ refractioni? & præfertim cum quolibet anno recurrat eadem proximè?

Atq; ne id gratis asserere videar, ad eas obseruationes prouoco, quas ex me amicisq; collectas exhibet libro primo Astronomiæ reformatæ, quarum etsi nonnullas quandoq; lubricas vocet, in quibus tamen testor debitam à me adhibitam fuisse diligentiam, non ille tamen contendet dubium in obseruando vnciam Romani palmi excedere, ne dùm vncias decem, si vel ab imperitissimis obseruatoribus fuissent acceptæ.

83
Obserua-
tiones ex
astrono-
mia Re-
formatæ
Riccioli
numeris
ex illius
Tabulis
desumptis
compara-
tur.

Inuenies exempli loco prima Ianuarij 1656. imi Solis marginis distantia à vertice refractione Riccioli correctâ gr. 67. 49. 1. cui respondet.

Tangens	245250.
Et Obseruatio habet	244590.
Differentia est	660.

Supremi verò distantiam à vertice correctam gr. 67. 17. 7. cuius

Tangens	238881.
Obseruatio habet	238210.
Differentia est	674.

Die secunda inuenies ex Tabulis Riccioli & calculo correctarum à vertice distantiarum

Tangentes	244201 & 237878.
Obseruatio habet	245570 & 237150.
Differentia est	631 & 728.

Die quinta Tangentes ex hypothesibus Riccioli

240541. & 234378.	
Sed fuere	239850 & 233690.
Differentia est	691 & 688.

Die nona habebis ex Riccioli Tabulis Tangentes

234629 & 228733.	
Sed ex obseruatione	233950 & 228050.
Differentia	679 & 683.

Die decintaquinta Tangentes ex Riccioli

223955 & 218495.	
Ex obseruatione	223270 & 217790.
Differentia	685 & 705.

Ac ne putes hyeme hac extraordinarias fuisse refractiones, expendere etiam poteris sequentis hyemis obseruationes. Sequenti enim solstitio hyberno anni eiusdem 1656. Decembris die 21. obtinebis ex Riccioli calculo.

Tangentes	250722 & 244128.
Sed ex obseruatione	250050 & 243440.
Differentia est	672 & 688.

Et longius à solstitio vt decima Ianuarij 1657. habebis

Ex Riccioli hypothesi Tangentes	231703 & 225929.
---------------------------------	------------------

Ar

At ex obseruatione	230966 & 225185.
Differentia intercedente	737 & 744.
Sume, & aliorum annorum obseruationes, vt quam ipse refert ad annum 1658. Ianuarij die 19. cum Sol Capricorni gradum vltimum tenuit, & habebis distantiarum à vertice refractione Riccioli correctarum.	
Tangentes	215355 & 210226.
Sed ex obseruatione	214580 & 209460.
Differentia	775 & 766.
Inquire etiam longius distantem obseruationem anni 1661 Ianuarij die 18. Sole item ad vltimum ferè Capricorni gradū existente, & habebis ex Ricciolo.	
Tangentes	216370 & 211205.
Ex obseruatione	215572 & 210420.
Differentia	798 & 785.

Vides tantas esse has differentias locorum in Gnomone meridiano ex Riccioli hypothefibus supputatorum ab obseruatis per totum Capricorni signum, vt non modò nostro Bononiensi, sed etiam longè minoribus sint euidentissimè obseruabiles. Etenim in Gnomone palmorum duodecim vnciam vnā facile excederent. Et vt ipse discriminis huius ocularem consequi possis euidentiam, quā te per hyemem proximam supputatas ex Riccioli, & ex meis hypothefibus Tangētes in meridianam lineam in Diui Petronij Templo antè meridiem cuiusque diei transfer, Solisque per eam transitum expecta, & videbis quanta præcisione signis ex me factis stet Sol, quantum à Riccioli deuiet locis. Idcirco etiam statim ac obiecta in meam refractionum methodum vidi, rogavi per litteras cōmunes amicos DD. Augustinum Pinchiarium, & Io: Galeatium Manzum, vt quā diligentissimam futuræ hyemis obseruationibus darent operam, vt quā parte starent oculari euidentia innotesceret. Ibi quantum prædicere licet, & expensis hic obseruationibus, & prioris meæ hypothefis cum noua Riccioli accuratè conuenientis collatione cum noua mea obseruationibus satisfaciente, videre erit in hybernis. solstitijs omnibus (ni deinceps crescat obliquitas Eclipticæ) extremum inumq; solaris speciei marginem distare à loco ex Riccioli hypothefi eius adhibita refractione supputata. Equatorē versùs totis decem palmi Romani vncijs, quia nempè refractione eius exigua non illum satis à Tropico retrahit, & hanc eandem differentiam dies permultos permanere. Deinceps verò cum primùm accelerari motus in declinationem incipit, eandem differentiam crescere, tum quia Ricciolus præcipiti nimium decremento refractiones alioquin nimis exiguas ad sequentes maiores altitudines imminuit, tum quia eius hypothefis, quæ Perigæum plus duobus gradibus à Tychonica hac in parte exactiori promouet quatuor hic

circi-

85
Has differentias instrumentis minoribus esse euidenter sensibiles

86
Modus idem ad futuræ temporis explorandū

87
Quanta per varia Zodiaci loca apparitura sit differentia colorum ex Riccioli Tabulis ab obseruationibus in Helio metro.

2

88
Differen-
tia hac
maior in
Capricor-
no quam
in Sagit-
tario.

circiter minutis Solem retrahit, imminutâ æquatione adiectiuâ minut 4. quæ retractio ab Æquatore ad Tropicum. Hic incipit sensibilis esse cum quattuor minutis in longitudinem incipit respondere pars declinationis sensibilis. Hac de causâ maior differentia à vero in Capricorno quàm in Sagittario erit, ibi enim imminutio æquationis, & refractio ad Solem ad Tropicum retrahendum concurrunt, in Sagittario verò imminuta æquatio Solem retrahit ad Æquatorem, compensatque nonnihil refractionis defectum Solem parùm ad Æquatorem retrahentis.

89
Vbi nã
Riccioli
Tabule
observa-
tisin He-
liometro
respon-
deant.

Hinc non adeò magna in Sagittario loci ex Ricciolo supputati à loco in lineâ Meridianâ obseruato differentia erit, licet nimia adhuc relinquatur. A Capricorno verò deinceps sensim imminuitur differentia Riccioli, tum quia quando iam nulla Ricciolo refractio est, vera refractio in sui imminutione perseverat, tum quia æquatio adiectiuâ Riccioli ex maiori eccentricitate sensibilius incrementum accipiens, Solèq; ad æquinoctium promouens refractionis promouētis defectum compensat, donec tandē in æquinoctijs ea differentia maioris æquationis supplemento in nihilum abeat. Nec enim dubito quin in superiori Zodiaci semicirculo satis accuratè obseruata repræsentet ea hypothesis, quæ prorsus coincidit cum eâ, quam in specimine æstiuarum obseruationum nullâ refractione limitatarum fundamentis superstruxerâ, quare & easdem obseruationes, ad quas meam expenderam, exhibebit differentia æquationis refractionem à parallaxi attenuatam pensante; vides tamen quàm multis nominibus commendanda sit mea, quæ, & æstiuas obseruationes, & hybernastam accuratè repræsentat, quantum iure potest ab obseruationibus exigi. Quanti verò momenti sit in optimas Solis incidisse hypotheses non solum sui gratia, verum etiam in obseruatione fixarum, planetarumque, melius scis, quàm vt opus sit tecum ista commemorare.

90
Conclu-
sio.

Hæc habui, quæ tecum fusiùs datâ tuis litteris ansâ conferrem, vt si tibi fortè negotium facessissent dubia in meas refractiones à Ricciolo inculcata, quid ad ea possim reponere ex hoc specimine non ignores, non solum vt factum probem meum talium refractionū inuestigatione, & cum amicis collatione, verum etiam tuum, & fælic. recordat. Marchionis nostri, qui eas experimentis vestris probatissimas non recepistis modò, sed & in omnium planetarum calculis euidentissimè vtillissimèque adhibuistis, & edidistis, quod adeò Ricciolo non placuit, vt quoties obseruationes vestras aut Saturni, aut Iouis, aut Martis recēset, toties dubia in meas refractiones commemoret, & deniquè vt satisfaciam ceteris, qui eas vt rationi experimentisque conformes exceperet. Vale Vir Clarissime, & me tui amantissimum præsentem breuè expecta.

F I N I S.

ut 4.
cum
ionis
uam
olem
ura
efra-

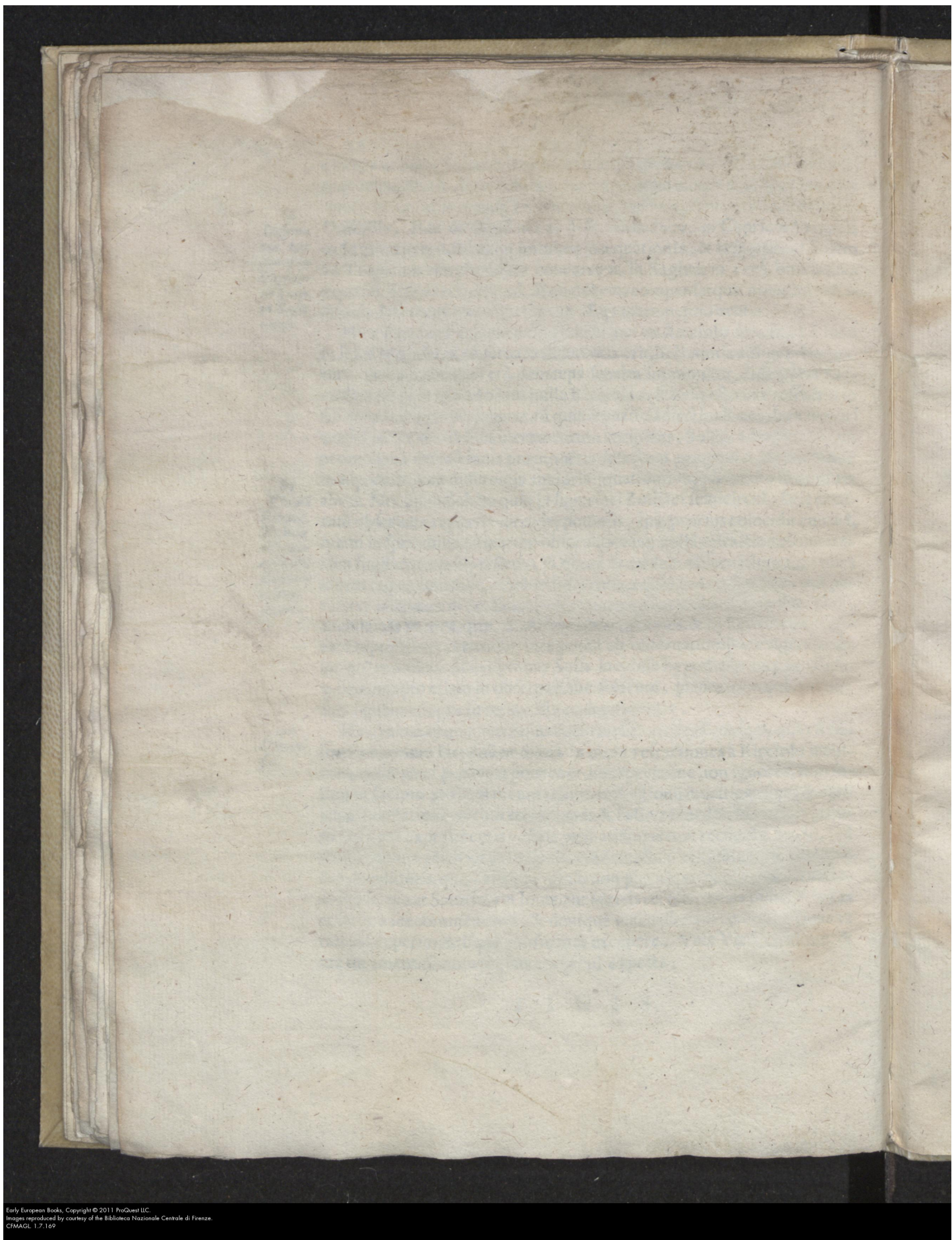
loco
qua.
Ric-
io in
aiori
tium
ndē
ilum
ccu-
nea,
ata-
quas
i pa-
om-
ccu-
uan-
n sui
lius

i tibi
cul-
n fo-
cum
no-
, fed
bui-
atio-
neas
as vt
e, &

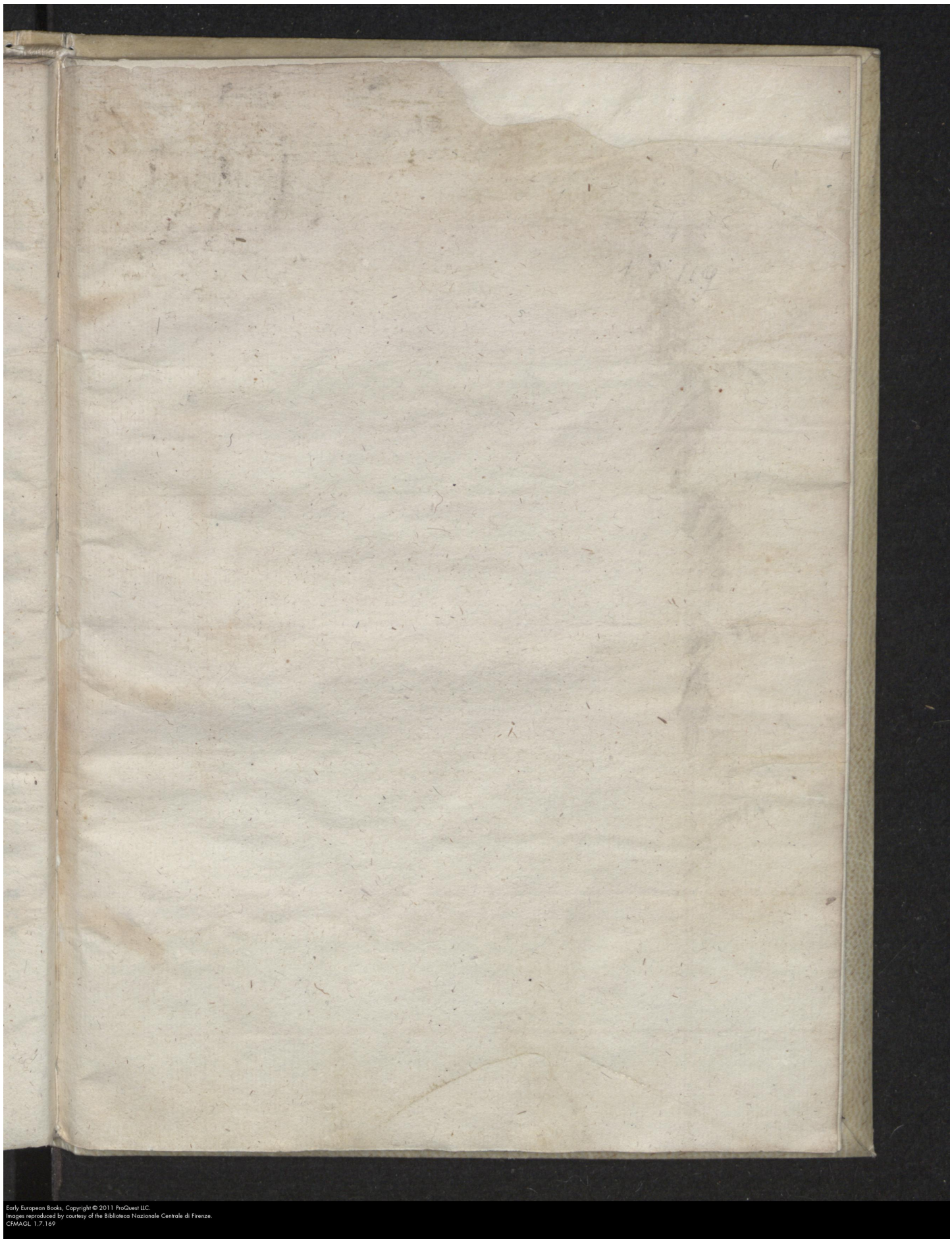
53

1.7.169

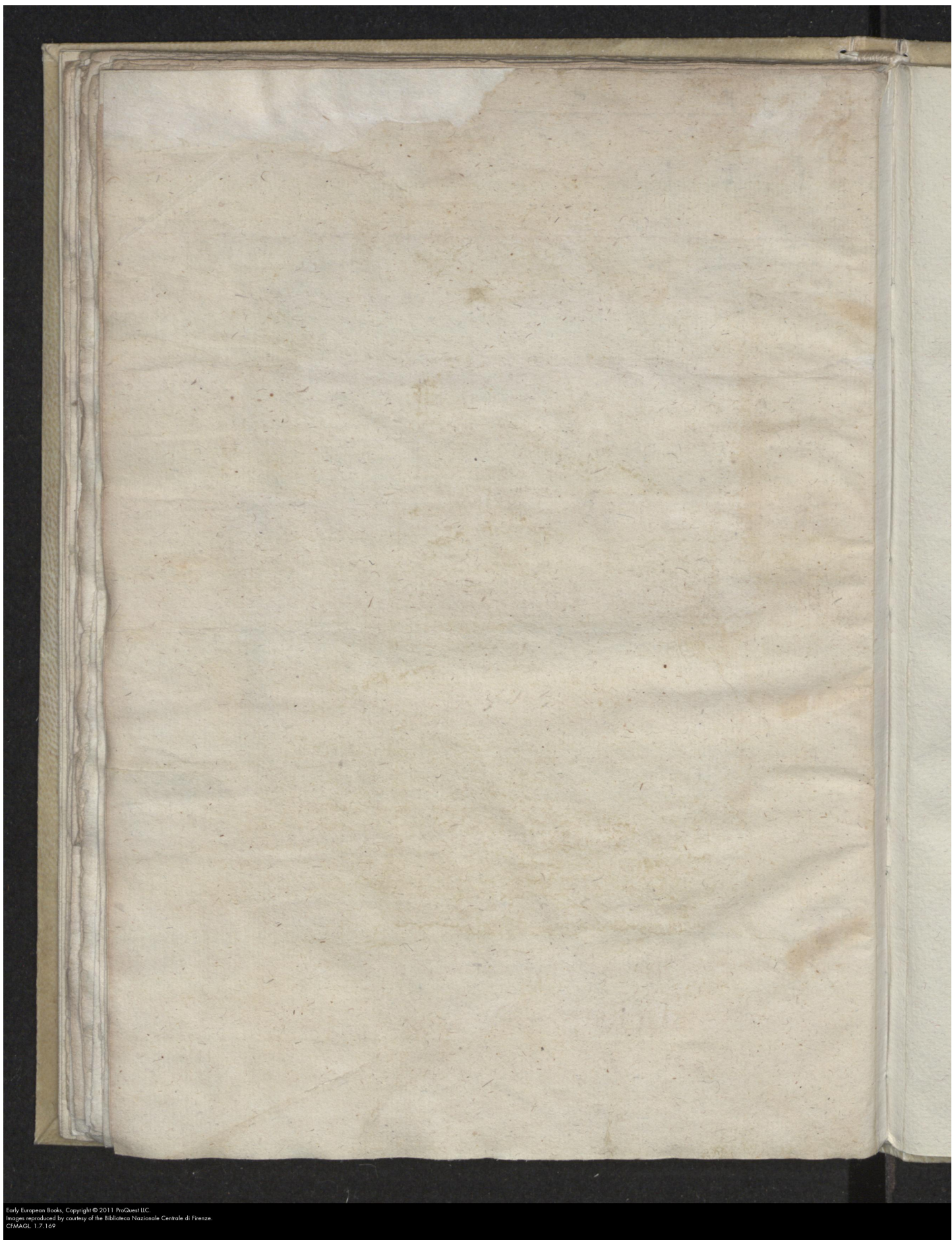

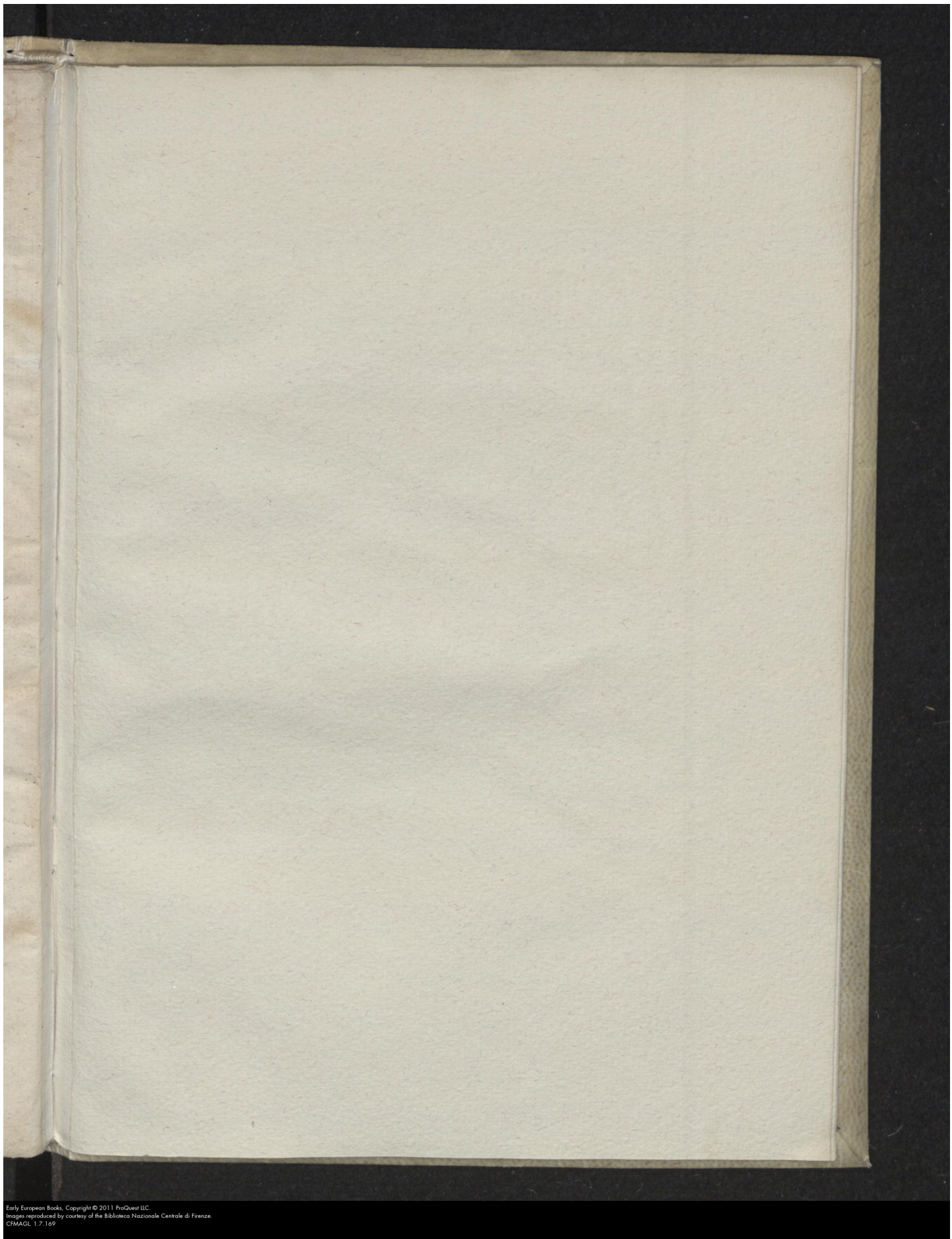

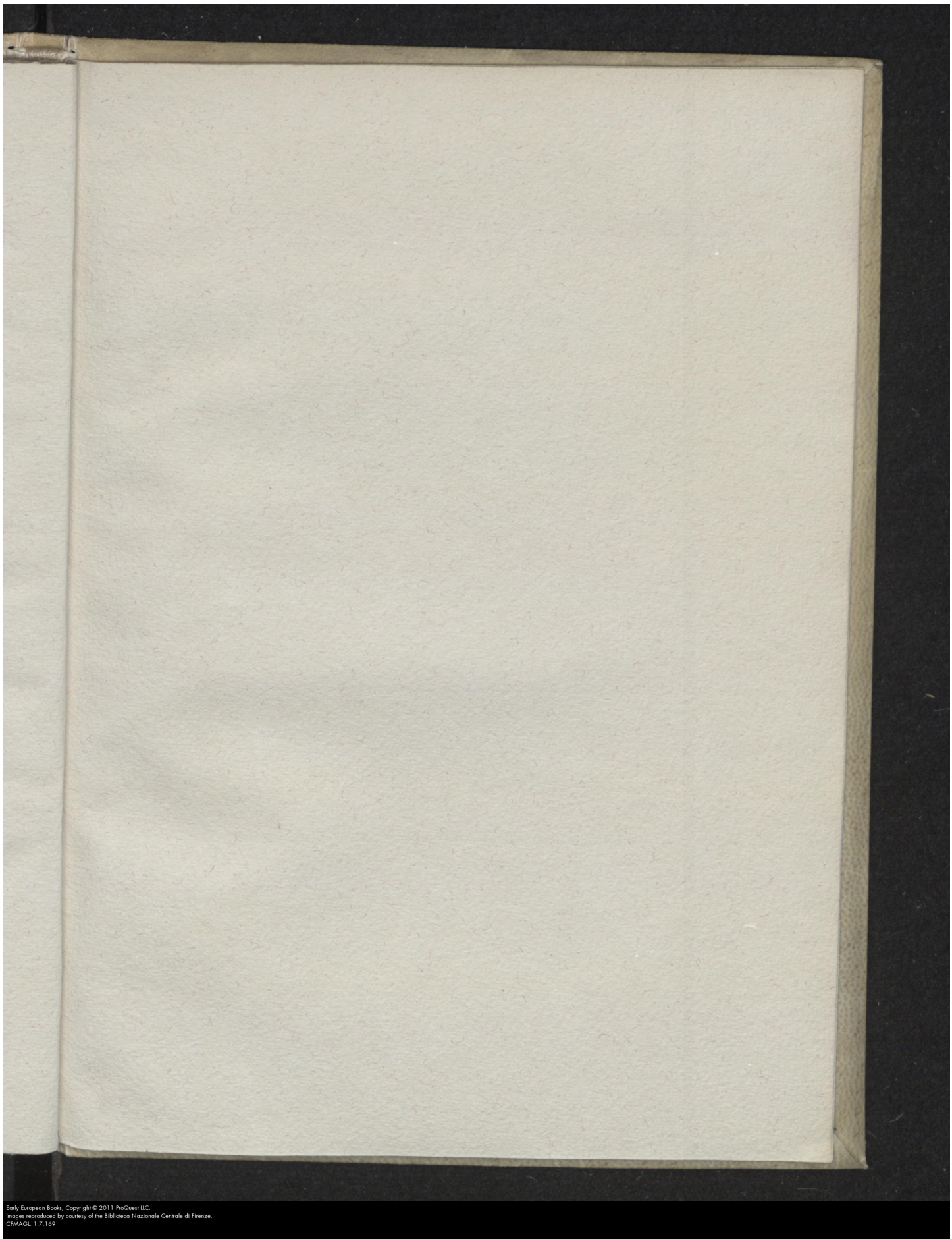

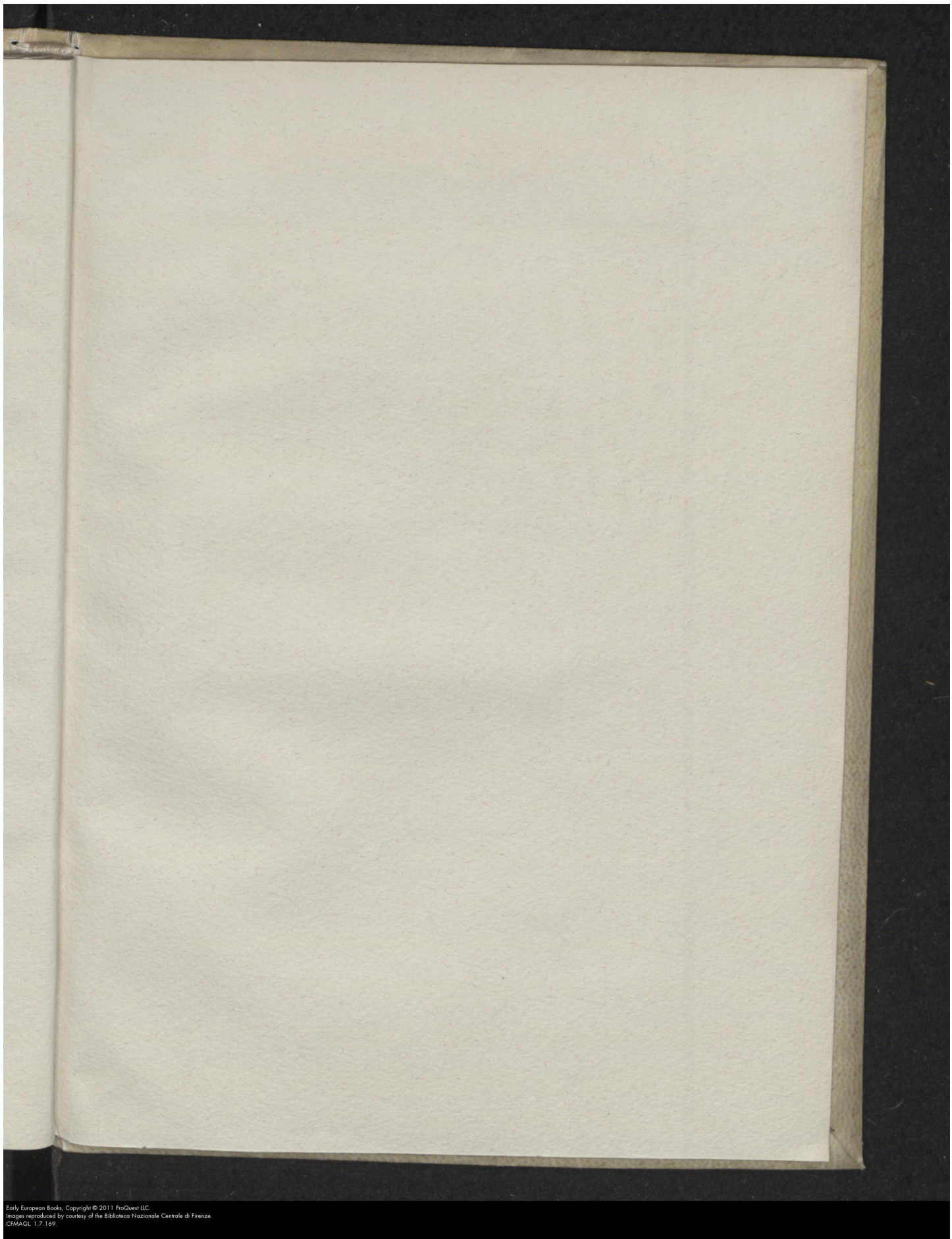

005644457

